

▲ KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DİPLOMAT

№ 40 (331) 1-6 Dekabr, Çileyə pəş, sal, 2015
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
 Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
 Həjaye:

Səh. 2

İlham Əliyevin və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub

Səh. 9

Naveroka gotara Serok Barzanî ya li rêwresma salvegera koça dawî ya Xanima Danielle Mitterrand

Səh. 4

Tahir Süleyman haqqında yazılanlara cavab verdi

Səh. 7

Daşkəsən rayonu bu gün ən sürətli quruculuq dövrünü yaşayır

Səh. 13

Selahattin Demirtaş: Tahir'i öldürən devlet değil, devletsizliktir

Səh. 9

Mesrûr Barzanî û Obeyidî civiyan

Səh. 15

В Курдистане стартует кампания по искоренению насилия в отношении женщин

Rusya'dan Türkiyə'ye: Vize geri döndü, görüşmə yok Səh. 13

Türkiyə-Rusiya qarşıdurmasının hansı riskləri var? Səh. 8

Erdogan û Pûtîn Çi ji Kurdan Dixwazin? Səh. 10

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısının növbəti görüşü-səyyar qəbulu Bakı şəhərinin Xətai rayonunda keçirilmişdir Səh. 7

Глава курдского спецназа прокомментировал текущую ситуацию на фронтах Səh. 14

Qasîdê aştiyê Elçî hat oxirkirin: Hevalno min serê xwe netewand Səh. 10

Səh. 12

ULU ÖNDƏR

Səh. 8

Türkiyədə tanınmış kürd vəkili qətli etirazlarla qarşılanıb

Səh. 6

Kürdüstan muxtariyyətində Azərbaycan söhbəti...

İlham Əliyevin və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub

Təkbətək görüş başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Lukaşenkonun nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə geniş tərkibdə görüşü olub. Dövlət başçıları görüşdə çıxış ediblər.

Prezident Aleksandr LUKAŞENKO dedi:

-Hörmətli İlham Heydər oğlu.

Əziz dostlar.

Sizi Belarus torpağında ürəkdən salamlayıram. Budəfəki səfər Belarus ilə Azərbaycan arasında yaxın, dost münasibətlərin fəal inkişaf etməsinin təsdiqidir. Biz bu münasibətləri həqiqətən yüksək qiymətləndiririk. Zənnimcə, dünya iqtisadiyyatında böhran hallarını nəzərə alaraq bu gün biz əsas diqqəti qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın yeni ideyaları və istiqamətləri üzərində cəmləşdirməliyik. Biz bu barədə İlham Heydər oğlu ilə çoxdan danışdıq. İndiki çətin şəraitdə bizim dövlətlərimiz, xoşbəxtlikdən, qarşılıqlı əmtəə dövriyyəsinin ciddi azalmasına yol verməyiblər. Bununla belə, zaman bızdən qarşılıqlı iqtisadi fəaliyyəti, o cümlədən üçüncü ölkələrin bazarlarında fəaliyyəti genişləndirmək üçün çevik və səmərəli qərarlar qəbul etməyimizi tələb edir. Fəxrlə qeyd etmək istəyirəm ki, Gəncə avtomobil zavodunda MTZ Belarus traktorlarının, Minskdəki MSKT avtozavodunun texnikasının istehsalı üzrə müştərək layihə yüksək nəticələr verir. 2007-ci ildən bəri bu zavodun istehsal sahələrində 6 min "Belarus" traktoru, 3 minə yaxın avtomobil və qoşqu istehsal edilib. Başqa sahələrdə də ikitərəfli qarşılıqlı fəaliyyəti genişləndirmək üçün imkanlar az deyil. Məsələn, nəqliyyat əlaqələrini təkmilləşdirmək üçün biz kiçik və orta həcmli ucuz, lakin etibarlı avtobuslar, İsveçrə ilə birləşən istehsal edilən dəmir yolu sənişin qatarları, şəhərdaxili daşımalar üçün ekoloji təmiz qaz-generator mühərrikləri ilə işləyən rahat avtobuslar təklif edə bilirik. Onların yığılmasını Sizin

ölkənizdə təşkil etmək olar. Güman edirəm ki, Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturunun daha da təkmilləşdirilməsində bizim iştirakımız faydalı olacaq. Məsələn, Bakının mərkəzi ilə onun şəhəratrafı zonası arasında sürətli

relslı nəqliyyatın hərəkətinin təşkil edilməsi, o cümlədən Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu ilə şəhər arasında əlaqənin daha rahat şəraitinin təmin olunması üçün avadanlıq satışı xəttinin layihələşdirilməsində biz iştirak edə bilirik. Həmçinin tütün və siqaretin qarşılıqlı satışının inkişafı sahəsində sanbalı imkanlar var və bu cür münasibətlər uzunmüddətli əsasda yaradılmalıdır. Azərbaycanın işgüzar dairələrinin iştirakı ilə neft kimyası, energetika, kənd təsərrüfatı sahələrində kooperasiya imkanlarını da nəzərdən keçirmək istədik. Müasir dünyada informasiya texnologiyaları, informasiyanın qorunması sahələri xüsusilə aktualdır. Bu sahələrdə müştərək layihələr axtarışı üzərində işi davam etdirmək lazımdır. Ümidvaram ki, bugünkü görüş bizim əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi prosesinə əlavə təkan verəcək, onu konkret məzmunla zənginləşdirəcək.

Hörmətli İlham Heydər oğlu, bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, Azərbaycan

Belarusun etibarlı dostu və tərəfdaşı olub, indi də belədir. Biz dostluğumuzu yüksək qiymətləndiririk. Əgər bu, Sizin xeyrinizə olarsa, biz Avrasiya İqtisadi İttifaqında Sizin maraqlarınızın təmin olunmasına eyni dərəcədə səmimi və açıq kömək

ölkə rəhbəri vəzifəsində fəaliyyətinizin nəticəsidir. Düşünürəm ki, bu gün mənim nümayəndə heyətimin üzvləri də Belarusun nə dərəcədə uğurla, dinamik, səmərəli inkişaf etməsini bir daha öz gözləri ilə gördülər. Minsk çox yaraşlıq – qəşəng, rahat, təmiz şəhərə çevrilib. Əminəm ki, burada yaşamaq, işləmək xoşdur, buraya gəlmək xoşdur.

Ölkələrimiz arasında münasibətlər həqiqətən ən yüksək səviyyədədir. Siz tamamilə haqlısınız, biz buna nail olmaq üçün uzun yol keçmişik. Lakin 10 ildən bir qədər çox əvvəl başlanmış bu cür fəal əməkdaşlıq illərində, mənim fikrimcə, bir-birimizi müxtəlif vəziyyətlərdə artıq yetərincə sınımışıq. Münasibətlərimizin möhkəmliyini, etibarlılığını sınımışıq və heç vaxt bir-birimizi naümid qoymamışıq. Buna görə, biz bu gün bir-birimizə inanırıq və sənədlərin

altındakı imzalarımız kimi, sözlərimiz də böyük sanbala malikdir. Bu gün gələcək əməkdaşlıq istiqamətlərini müəyyən edən sənədlər də imzalanacaq. Lakin əsas odur ki, biz bir sıra məsələlər barəsində razılığa gəlmişik. Biz sevinirik ki, Belarus uğurla inkişaf edir. Sizin qeyd etdiyiniz kimi, indi çətin zamandır. İqtisadi böhrana siyasi böhran, bir sıra ölkələrdə isə hərbi-siyasi böhran da əlavə olunur. Biz qarşıdurma dövründə yaşayırıq. Təbii ki, bu vəziyyət beynəlxalq məsələlərin həllinə yeni yanaşmalar tələb edir. Bax, bu cür şəraitdə Belarusda mövcud olan ictimai-siyasi sabitlik uğurun əsas göstəricisidir, habelə bu uğurun davam edəcəyinin rəhndir. Biz, Sizin dostlarınız kimi, buna çox şadıq.

Belarus bizim üçün dost, qardaş dövlətdir. Əminəm ki, bu səfərdən sonra münasibətlərimiz daha sürətlə inkişaf edəcək. Görüşdə elm, yüksək texnologiyalar, maşınqayırma sənayesi, beynəlxalq təşkilatlarda və digər sahələrdə qarşılıqlı əməkdaşlıq məsələləri müzakirə olundu.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:
-Çox sağ olun, hörmətli Aleksandr Qriqoryeviç. Mən ilk növbədə Sizə qoncaqərvərliyinizə, məni Belarusa yenidən rəsmi səfərə dəvət etdiyinizə görə təşəkkür etmək istədim. Sizin ölkənizdə olmağa həmişə şadam, burada özümü evimdəki kimi hiss edirəm.
Sizin qeyd etdiyiniz kimi, son illərdə ölkələrimiz arasında çox etimadlı münasibətlər səviyyəsi yaranıb, bu münasibətlər çox uğurla inkişaf edir. Bu gün biz Sizinlə nə işlər görüldüyünü və nə etməyi planlaşdırdığımızı müzakirə etdik. Lakin hər şeydən əvvəl, Sizi prezident seçkilərində inamlı qələbənz münasibəti ilə ürəkdən təbrik etmək istədim. Belarus xalqı Sizə bir daha yüksək etimad göstərdi və seçkilərin nəticələri, əslində Sizin

etməyə hazırıq. Hörmətli İlham Heydər oğlu, Sizə təşəkkür edirəm ki, bu çətin vaxtda sözlünüzə əməl etdiniz, bizim ölkəyə gəldiniz. Gördüyünüz kimi, danışmalı məsələlər var. Buna görə də Sizi Belarus torpağında bir daha salamlayıram.

İlham Əliyev Türkiyənin xarici işlər nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib

Prezident İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

-Xarici işlər naziri vəzifəsinə təyin olunmanız münasibətilə sizi təbrik edirəm, fəaliyyətinizdə uğurlar arzulayıram. Çox şadam ki, siz ilk səfəri Azərbaycana edirsiniz. Bu ənənə artıq neçə ildir ki, yaşayır. Həm dövlət, hökumət başçıları, həm nazirlər seçkilərdən sonra ilk səfəri qardaş ölkəyə edirlər. Fürsətdən istifadə edərək, Sizi bu yaxınlarda Antalyada uğurla keçirilmiş G20 Zirvə görüşü münasibətilə təbrik etmək

istəyirəm. Bu, Türkiyənin çox böyük uğurudur. Türkiyə bir daha nümayiş etdirdi ki, böyük dövlətdir, böyük gücə malik olan bir dövlətdir. Şadam ki, qardaş ölkə Azərbaycanı bu toplantıya dəvət etdi. Bu, bir

sək səviyyədə olduğunu vurğulayan

Prezident İlham Əliyev ölkələrimizin bütün istiqamətlərdə uğurla əməkdaşlıq etdiyini bildirdi.

Xarici işlər naziri Mövlud ÇAVUŞ-OĞLU dedi:
-Cənab Prezidentim, çox təşəkkür edirəm. Əvvəla, bizi qəbul etdiyinizə görə Sizə minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Xarici işlər naziri olaraq vəzifəyə təyin edildikdən sonra ilk səfərimi qardaş Azərbaycana etməkdən, ənənələrimizi davam etdirməkdən böyük qürur duyduğumu vurğulamaq istəyirəm.

Sizi də 1 noyabr parlament seçkiləri münasibətilə təbrik etmək istəyirəm. Eyni gündə həm Türkiyədə, həm də qardaş Azərbaycanda seçkilər keçirildi. Çox uğurlu seçki keçirdiniz. Beynəlxalq təşkilatların hesabatlarına da baxdım. Dünyanın Avropa Şurasının təsdiq hesabatlarına da baxdım. Bu münasibətlə Sizi təbrik edirik. Mövlud Çavuşoğlu Azərbaycanın G20-nin Antalyada keçirilən Zirvə toplantısında iştirakına görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. Prezident İlham Əliyevin G20-nin Zirvə toplantısında iştirakından qürur hissi keçirdiyini deyən Türkiyə Respublikasının xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu dövləti-

daha Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin nə qədər yüksək səviyyədə olduğunu nümayiş etdirir və həm bizim xalqlara, həm dünyaya göstərir ki, Türkiyə və Azərbaycan dünya miqyasında bir-birinə ən yaxın olan ölkələrdir.
Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, G20-nin Antalyada keçirilən Zirvə toplantısı bir çox məsələlərdə Türkiyənin mövqeyinin mühüm rola malik olduğunu göstərdi. Azərbaycan-Türkiyə əlaqələrinin ən yük-

mizin başçısının bu cür mötəbər tədbirdə beynəlxalq məsələlərlə bağlı söylədiyi dəyərli fikirləri yüksək qiymətləndirdi. O qeyd etdi ki, Azərbaycan belə bir toplantıda iştirak etməklə Türkiyənin mövqeyini daha da gücləndirdi. Mövlud Çavuşoğlu Türkiyə-Azərbaycan əlaqələrinin bütün sahələrdə gələcəkdə daha da inkişaf etdiriləcəyinə, iki qardaş ölkənin prezidentlərinin liderliyi ilə bu əlaqələrin bundan sonra da yüksək səviyyəyə qaldırılacağına əminliyini ifadə etdi.

Söhbət zamanı dövlətimizin başçısı Türkiyə ilə Rusiya arasında münasibətlərdə yaranmış gərginliyə toxunaraq qeyd etdi ki, Azərbaycan hər iki ölkə ilə tarixən sıx əlaqələrə malikdir və bu gərginlikdən təəssüf və narahatlıq hissi keçirir. Prezident İlham Əliyev bildirdi ki, Azərbaycan tərəfi Türkiyə-Rusiya münasibətlərindəki gərginliyin azaldılması və aradan qaldırılması istiqamətində səylərini göstərməyə hazırdır.

Görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı məsələlər müzakirə olundu, Azərbaycan ilə Türkiyənin həyata keçirdikləri TANAP, TAP, Bakı-Tbilisi-Qars və digər layihələrin icrası ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

president.az

DİA.az saytının rəhbərliyi və Cümşüd Nuriyev kimi ara qarışıdırın, mənə separatizmdə günahlandıraraq Vətənimiz Azərbaycanda milli münəqişə yaratmaq istəyən ünsürlərə cavab olaraq gördüyüm işlər haqqında oxucuları məlumatlandırırım..!

Görəsən, DİA.az kimi sayt rəhbərləri və Cümşüd Nuriyev kimi "ziyalı"lar, mənim kimi fəal insanlara nə üçün ikrah hissi ilə yanaşırlar. Getdiyim hər bir xarici ölkələrdə Azərbaycanımızın başına getirilən

faciələrdən, "iyirmi yanvar", "Xocalı soyqırımı"ndan, Qərbi Azərbaycandan, Zəngəzur, Dərələyəzdən, Qarabağdan danışsın, mətbuat konfransları keçirir, xalqımızın dərd-sərini dünya mətbuat nümayəndələrinə çatdırmaqla yanaşı, ölkə rəhbərliyimizin sayəsində Respublikamızın regionda inkişaf etmiş ölkələr sırasında olduğundan sönbət açır və şərhlər verirəm.

Öz hesabıma qardaş Türkiyə respublikasına gedirəmsə və Türkiyənin Başnaziri Rəcəb Təyyib Ərdoğanın təşəbbüsü ilə keçirilən "Demokratiya, qardaşlıq, barış, dostluq" tarixi görüşünə qatılırsam, Kürdüstan Bölgəsinin Prezidenti Məsud Barzani ilə,

Türkiyənin Başnaziri Rəcəb Təyyib Ərdoğan ilə görüşə bilərəmsə və Kürdüstan Bölgəsinin Prezidentini ölkəmizə dəvət edə bilərəmsə, qırıxdan artıq partiya və təşkilatlarda ölkəmiz haqqında məlumat verə bilərəmsə, bu təqdirəlayiq görülməlidir, təşəkkür edilməlidir və başqalarına örnək olmalıdır.

DİA.az kimi sayt rəhbərləri və Cümşüd Nuriyev, Biləcəridən o tərəfə getmək lazımdır, dünya ictimaiyyəti arasına çıxmaq lazımdır, nə vaxta qədər qınıınızda qalacaqsınız?

DİA.az kimi sayt rəhbərləri və Cənab Cümşüd Nuriyev, mənə separatizmdə günahlandırmayın, siz heç narahət olmayın, ölkəmizin hüquq-mühafizə orqanları çox ayıq-sayıq çalışırlar və göydə dəstə ilə uçan quşların hansının gözü çaş, hansının gözü

katarakt, hansının gözü kor olmasından xəbərdardırlar. Və sizin, mənim nə işlə məşğul olduğumuzu yaxşı bilirlər.

Növbəti səhifələrdə gördüyüm işlər haqqında az da olsa, oxucuları və sizi məlumatlandırırım.

DİA.az kimi sayt rəhbərləri və Cümşüd Nuriyev, 20 ilə yaxındır ki, ermənilərin Bağdad şəhərində səfirliyi, Ərbil şəhərində isə konsulluğu fəaliyyət göstərir. Baxmayaraq orada cəmi 3 min erməni yaşayır. Lakin İraqda 3 milyondan artıq türkman qardaşlarımızın yaşaymasına baxmayaraq, 2010-cu ilin noyabrın 12-də ölkə prezidentinin Bağdadda Azərbaycan səfirliyinin açılması üçün verdiyi sərəncam hələ də yerinə yetirilməyib. Bu durum siz politoloqları heç narahət etmirmi?

Azərbaycan Respublikası Prezidenti, zati-aliləri İlham Əliyev cənablarına "Diplomat" qəzetinin idarə heyəti adından M Ü R A C İ Ə T

Çox hörmətli cənab Prezident!

Artıq bütün dünya ölkələrinə məlumdur ki, Azərbaycan Sizin rəhbərliyiniz altında hər birimizin qürur duyduğu iqtisadi-siyasi uğurlara imza atmaqdadır. Azərbaycanın Böyük oğlu, xalqımızın xilaskarı, Ulu Öndər Heydər Əliyevin zərgər dəqiqliyi ilə qurduğu dövlətçilik prinsipləri, Sizin uzaqgörən siyasətinizdən güc alaraq daha da möhkəmlənməkdədir. Artıq son illər Sizin rəhbərliyiniz altında aparılan uğurlu siyasət nəticəsində, dünyanı erməni yalanlarından xəbərdar etməkdə, onilliklər boyu bizi mənəndə saxlayan informasiya blokadasını yarmaqda yığıq. Bilirik ki, hələ qarşıda görüləsi xeyli önəmli işlər var və nəzərə almalyıq ki, mövcud dünya hələ də ikili standartlardan əziyyət çəkir, bu azmış kimi xristian təəssübkeşliyi müsəlman dünyasına qarşı ədalətsizlik dalğasını daha da gücləndirməkdədir. Ancaq həqiqətin üzə çıxması uğrundakı mübarizə yolu nə qədər çətin olsa da, bir o qədər məsuliyyətli və şərəfli olduğundan hər birimiz bir informasiya təbliğatçısı funksiyasını daşıyaraq dünyanı fitnəkar erməni yalanlarına uymamağa, bəşəriyyətin tərəqqipərvər kəsimini qəflət yuxusundan ayılmağa tələsməliyik. Sevindirici haldır ki, artıq Sizin uzaq görün siyasətiniz sayəsində sərhədlərimizin o tayında, xüsusilə də Avropa və Amerikada güclü diaspor təşkilatlarımız, lobbicilik strukturlarımız formalaşmaqdadır və bu institutlar Azərbaycan həqiqətlərini dünya miqyasına çıxarmaqda, mədəniyyətimizi, adət-ənənəmizi, milli özünəməxsusluğumuzu tanımaqda xeyli önəmli işlər görməyə müvəffəq olublar.

Cənab Prezident!

Aparduğunuz dünyəvi siyasət nəticəsində nə qədər dost qazanmış olsaq da, düşmənlərimiz, rəqiblərimiz, bir sözlə, dövlətimizin güclənməsini istəməyən bədnam qüvvələr də yox deyil. Məhz buna görə də xalqımızın, dövlətimizin siyasətinin təbliği üçün hər bir fürsətdən yararlanmalıyıq. Məxsusi olaraq müsəlman dünyasıyla geniş iş aparılmalı, din qardaşlarımızın köməyindən bəhrələnməliyik. Hesab edirik ki, İraq Federativ Respublikası və Kürdüstan bölgəsi də bu işdə bizə umduğumuz köməyi edə bilər. Çünki İraq Federativ Respublikasında iki milyon, Kürdüstan bölgəsində yüz iyirmi min türkman soydaşımız, altı milyona qədər kürd qardaşımız, on milyonlarla ərəb dindaşlarımız yaşayır. Biz əsrlər boyu qəhrəman kürd xalqı ilə Kərkükdə, Ərbildə, Süleymaniyədə, Altun körpüdə, Zəngəzurda, Dərələyəzdə, Qərbi Azərbaycanda, Qarabağda, Gəncədə, Bakıda birgə yaşamışıq, işğalçılara qarşı səngərlərdə çiyin-çiyinə vuruşmuşuq, xeyrimiz də bir olub, şərimiz də. Biz bu iki qardaş xalqların birlikdə gələcəkdə də bütün çətinlikləri dəf etmək gücündə olduğu qənaətinəyəyik. Ümid edirik ki, tezliklə əlaqələrimizin genişlənməsi, informasiya mübadilələrimizin intensivləşməsi, ortaq dəyərlərimizin paylaşılması istiqamətində zəruri addımların atılmasına göstəriş verəcəksiniz. Biz tam əminlik ki, hər üç qardaş xalqlar arasında siyasi-iqtisadi, mədəni əlaqələrin qurulması ölkəmizin ərəzi bütövlüyünə edilən təcavüzün gerçək mahiyyətinin dünya miqyasına daha bir cəbhə vasitəsiylə çıxarılmasını təmin edə bilər. Kürdüstan bölgəsinin yetkililəri Azərbaycan tərəfinin rəsmi qərarını səbrsizliklə gözləyir və onlar istər Ərbildə, istərsə də Bakıda, qarşılıqlı olaraq rəsmi nümayəndəliklərin açılacağı günün çox da uzaqda olmadığına inanırlar. Artıq qardaş Türkiyə bu əlaqələrin qurulmasına başlayıb və Bağdadda Səlahiyyətli Səfirliyini və Kürdüstan bölgəsinin Ərbil şəhərində özünün Səlahiyyətli Konsulluğunu açıb.

-Diqqətinizə çatdırmaq istəyirik ki, internetdən aldığımız məlumata əsasən, iki ildən artıqdır işğalçı Ermənistan Respublikası Bağdadda özlərinin Səlahiyyətli Səfirliyini açıb və Kürdüstan bölgəsində də Konsulluğunun açılmasını planlaşdırırlar. Güman edirik ki, Azərbaycan Respublikası da belə bir addım atacaq, qardaş Türkiyə və İraq-Kürdüstan bölgəsi ilə birlikdə ölkəmizin siyasi maraqlarını Yaxın Şərqi ölkələrində təşviq və təbliğ edəcəklər və jurnalistlərimiz, siyasi xadimlərimiz Bağdada, Kürdüstan bölgəsinə gedərək, Azərbaycan həqiqətlərini yeni bir cəbhədən dünya ictimaiyyətinə çatdıracaqlar.

Əvvəlcədən Sizə minnətdarlığımızı bildiririk!

Hörmətlə: "Diplomat" qəzetinin idarə heyəti adından, qəzetin təsisçi və baş redaktoru Tahir Süleyman oğlu Əliyev.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
XARİCİ İŞLƏR NAZİRLİYİ

№ 4/21-170/21/11

"07" 03 2011

"Diplomat" qəzetinin təsisçisi
və baş redaktoru
cənab Tahir Süleyman oğlu
Əliyevə

Hörmətli Tahir müəllim,

Sizin İraq Respublikasının Ərbil bölgəsində Azərbaycanın konsulluğunun açılması məsələsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Administrasiyasına ünvanladığınız müraciətə Xarici İşlər nazirliyində baxılmışdır.

Diqqətinizə çatdırırıq ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən 12 noyabr 2010-cu il tarixində Azərbaycan Respublikasının İraq Respublikasında (Bağdad şəhərində) səfirliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında sərəncam imzalanmışdır.

İraqın Ərbil şəhərində Azərbaycanın konsulluğunun açılması ilə bağlı müraciətinizə cavab olaraq bildirmək istəyirik ki, İraqda daxili, hərbi-siyasi vəziyyətin gərgin və mürəkkəb olduğunu nəzərə alaraq, İraqda vəziyyətin nisbətən sabitləşməsi və orada Azərbaycan Respublikasının səfirliyinin fəaliyyətə başlamasından sonra digər regionlarda konsulluğun açılması məsələsinə münasibətlərin və maraqlarımızın həcminə uyğun olaraq baxıla bilər.

Hörmətlə,

İkinci (Şərqi) Ərazi
İdarəsinin rəisi

N. Hüseynov

Xarici İşlər Nazirliyinin İkinci (Şərqi) Ərazi İdarəsinin rəisi hörmətli N. Hüseynov cənablarına

Cənab Hüseynov, Hörmətli ölkə Prezidenti İlham Əliyev cənablarına ünvanladığımız müraciətin cavabını aldıq. Qeyd etdiyimiz kimi, on illərdir qardaş Türkiyənin, ABŞ-ın, Avropa dövlətlərinin, sonda da mənfur qonşularımız, ermənilərin Bağdadda səfirliklərinin fəaliyyəti haqqında müraciətdə məlumat vermişdik. Çox təəssüflər olsun ki, 50-dən artıq ölkənin səfirliklərinin fəaliyyət göstərdiyi bir ölkədə Azərbaycanın səfirliyi yoxdur.

Hansı ki, dediyiniz kimi, Cənab Prezident 12 noyabr 2010-cu ildə bu haqqda Sərəncam imzalamışdır. Görəsən, 12 noyabr 2010-cu ildə verilən Sərəncam nə üçün indiyə qədər yerinə yetirilməyib.

Bəlkə, Bağdada getmək üçün qorxmaz səfirlərin tenderini elan edəsiniz? Görünür, ya bizim qanımız Bağdadda çalışan ermənilərin qanından qırmızıdır, ya da, orada çalışanların qanı bizim qanımızdan...

Mən Tahir Süleyman, bir neçə dəfə Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev cənabları ilə görüşsəm də, heç vaxt, heç nə ummamışam. Lakin Azərbaycanımızın mənafeyini müdafiə edəcək hər hansı qorxulu bir iş olsa mən orada çalışmağa hazırım.

Bizə elə gəlir ki, hörmətli Prezidentimiz İlham Əliyev cənablarının Bağdada səfirliyin açılmasına verdiyi Sərəncama qeyri-şərtsiz, vaxtında əməl olunmalı idi.

Gec də olsa, Prezidentin sərəncamı yerinə yetirilməlidir!

Lakin Prezidentə verdiyiniz müraciətin vaxtından və sizin bizə verdiyiniz cavabdan 2 il 2 ay keçməsinə baxmayaraq, hələ də, Prezidentin Sərəncamı icra olunmamışdır. Nə üçün?

Hörmətlə: "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleyman.

Xocalı soyqırımı Kürdüstanın Ərbil şəhərində keçirilən konfranslarda qaldırılıb

Ərbil türkmənləri: "Azərbaycandan fərqli olaraq, 50-dən artıq ölkənin, eləcə də Ermənistanın on illərdir İraqda səfirliyi və Ərbildə konsulluqları fəaliyyət göstərir", görəsən bizim doğma Azərbaycanın səfirliyi niyə yoxdur?"

(Əvvəlki səh. 3-də)

Kürdüstan bölgəsinin Səlahəddin universitetinin rektoru Əhməd Dzeyinin rəhbərliyi ilə "Osmanlı dönəmində Yaxın Şərqi və Kürdüstanın siyasi durumu" mövzusunda 17 ölkənin iştirakı ilə

keçirilən konfransa Azərbaycandan beş nəfərlik nümayəndə heyəti də dəvət olunmuşdu.

"Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleyman, özü ilə apardığı beş nəfər nümayəndə heyəti, Kürdüstan bölgəsindən Vətənə dönüblər. Bununla bağlı Moderator.az-a verdiyi açıqlamada Tahir Süleyman kürdlərlə yanaşı türkmənlərin də yaşadığı bölgələrdə də olduqlarını dedi. Səfərin məqsədi konfransda iştirak edərək, Azərbaycanımızın başına gətirilən faciələri dünya ictimaiyyətinə çatdırmaq olub.

İlkin olaraq türkmən Yazıçılar birliyinin sədri və "Yurd" dərgisinin baş yazarı, sabiq türkmən millət

türkmənlərin Səddam Hüseyin tərəfindən kimyəvi silahlarla soyqırma məruz qalması" mövzusunda, yaxşı yazarlara təqdimat keçiriləcəkdi. Əsəd Ərbil başda olmaqla türkmən və kürd şair və yazıçıları bizi də dəvət etdilər və biz konfransa gətdik. Yazıçılar Birliyinin konfransında, mən cəhd etdim ki, ermənilərin 1992-ci ildə Azərbaycanda yaşayan türklərə, kürdlərə qarşı törətdikləri faciələri, əl əl xüsus Xocalı soyqırımı məsələsini gündəmə qoyun. Əvvəlcə onlar tərəddüd etdilər və dedilər ki, bu gündəlikdə yoxdur. Amma mən təkid etdim, Xocalı ilə bağlı apardığımız kitabları, şəkilləri göstərdik. Dedik ki, Səddam Hüseyin kimyəvi silahla insanları kütləvi şəkildə qırıb. Ermənilər isə qırmaqdan əlavə insanların gözlerini çıxarıblar, başlarının dərisini soyublar. Yeni bunlar daha dəhşətlidir. Xocalıda azəri türkləri ilə bərabər kürdlər də olub.

Yeni təkidlə məsələni gündəliyə saldırdım. XIX əsrdən ermənilərin Qarabağa gətirilməsi, 1915-ci illərdə erməni-türk müharibəsi dövründə camaatın Qərbi Azərbaycandan məcburi İrana mühacirət olunması, Sovet hökuməti dövründə

qayıtmaları, 1937-ci ildə kürdlərin Orta Asiya və Qazaxıstana sürgün olunması, 1947-ci ildə Azərbaycanlıların Qərbi Azərbaycandan kütləvi şək-

yer verərək orada olan hadisələri, əlimizdə olan məlumatları çatdırdım. Aprelin 16-da Səlahəddin Universitetində 17 dövlətdən gələn qonaqların iştirak etdiyi konfransda mən Xocalı məsələsini qaldırmaq istədim. Bu zaman konfrans rəhbərliyi

ilə diplomatik əlaqələrə girməyə çalışsaq da, bu məsələ hələ də baş tutmayıb. Dedilər 50-yə yaxın ölkənin səfirliyi, konsulluğu Kürdüstan bölgəsində var. Lakin təəssüflər olsun ki, Azərbaycan

vəkili Əsəd Ərbil, Ərbil şəhərində Yazıçılar Birliyinin konfransında iştirak etmək üçün bizi dəvət etdi. Mövzu "Hələbçədə, Balisanda kürdlərin,

ildə deportasiya edilməsi, Dərələyəz, Zəngəzur mahallalarının boşaldılması məsələlərini tarixi faktlarla gündəmə gətirdim. Xocalı məsələsinə geniş

qeyd etdi ki, bu tarixi bir mövzudur, siyasi mövzu deyil. Dedim o halda icazə verin xaricdən gələn jurnalistlərlə mətbuat konfranslı keçirim. Biz Xocalı ilə bağlı əlimizdə olan 300-400-ə qədər şəkilləri, fakt olaraq çıxartdıq və xaricdən gələn jurnalistlərə təqdim edərək başa saldıq ki, belə bir hadisə baş verib. 50-dən artıq xarici jurnalistə 20 yanvar hadisələrini, Qarabağ hadisələrində partladılmış avtobusları, Bakı metrosundakı terror aktını əks etdirən şəkillər payladıq. Onlarda böyük maraq oyandı və dedilər ki, niyə Azərbaycan hökuməti və diasporası bu məlumatları bizlərə çatdırmır, bizimlə əlaqə saxlamır? Mən də onlardan xahiş etdim ki, siz də konfrans rəhbərliyinə deyiniz, Xocalı soyqırımı məsələsini gündəliyə salarsa, biz konfrans iştirakçılarına Xocalı məsələsini şərh edərək. Xaricdən gələn jurnalistlərlə yeri jurnalistlər gedib konfrans rəhbərliyindən xahiş etdilər və bu məsələnin gündəliyə qoyulmasını razılığını aldıq.

Konfrans qabağı biz Xocalı, Qarabağ, 20 yanvarla bağlı 400-dən artıq şəkil və məlumatlar payladıq. Ondan sonra mən Xocalı soyqırımı ilə

hökuməti soyqırımıyla bağlı bizə müraciət etməyib. Ona görə də məsələni Kürdüstan parlamentinə qoya bilmərik. Bu, qanundan kənarıdır. Türkiyənin Ərbildəki konsulunun müavini İbrahim bəylə görüşdük. O da dedi ki, Xocalı məsələsinin qaldırılması çox yaxşı oldu. Əgər burada Azərbaycan səfirliyi olarsa biz bu məsələni daha qabarıq şəkildə gündəmə gətirə bilərik. Beləliklə biz Azərbaycanla bağlı beş konfrans və seminar keçirdik. Türkmən Yazıçılar Birliyində, Türkmən Mədəniyyət Mərkəzində olduq, Molla Musa Bərzaninin məzarını ziyarət etdik".

Tahir Süleyman onu da vurğuladı ki, "Diplomat" qəzetinin idarə heyəti adından İraqda Azərbaycan səfirliyinin açılması üçün ölkə prezidenti İlham Əliyev cənablanna iki dəfə müraciət ediblər, lakin Xarici İşlər nazirliyinin verdiyi cavab sabitliyin olmamasıdır. Azərbaycanın İraqda səfirliyinin açılması haqqında 2010-cu il noyabrın 12-də prezident İlham Əliyevin sərəncamı var. Lakin nədənsə, bu sərəncam indiyə qədər icra olunmayıb. Ermənistanın səfirliyi isə on illərdir İraqda fəaliyyət göstərir. Arzu edirik ki, yaxın zamanlarda Azərbaycanın da səfirliyi Kürdüstan

bağlı, Azərbaycanla bağlı geniş çıxış etdim. Çıxışım böyük alqışlarla qarşılandı. Bundan sonra müxtəlif siyasi partiyalarla görüşdük və

bölgəsində fəaliyyət göstərsin.

Emil SALAMOĞLU,
musavat.com

Kürdüstan muxtariyyətində Azərbaycan söhbəti...

Xocalı faciəsi Ərbil şəhərində anıldı; müxbirimiz Şimali İraqdan yazır...

Azərbaycandan Şimali İraqın Kürdüstan muxtariyyətinin paytaxtı Ərbil şəhərinə gedən 5 nəfərlik nümayəndə heyəti artıq bu ölkəyə çatıb. Məlum olduğu kimi, "Diplomat" qəzetinin baş redaktoru Tahir Süleymanın təşəbbüsü ilə 5 nəfərlik nümayəndə heyəti Səlahəddin Universitetində keçiriləcək "Osmanlı imperiyası dövründə Yaxın Şərqdə ictimai-siyasi vəziyyət" mövzusunda konfransda iştirak etməyə dəvət olunublar.

Heyətdə təşkilatçıların dəvətini qəbul edən "Yeni Müsavat"ın əməkdaşı Emil

çığışında hər bir maşın yoxlanılır, maşındakı şübhəli sərnişinlərin pasportlarına baxılır. Burada deyilir ki, polislər terrorçuları bir baxışdan tanıyırlar. Yalnız şübhələndikləri adamları saxlayırlar. Ərbil İraqın ən sabit bölgəsidir. Ona görə də başqa əyalətlərdən Ərbilə axın var. Şəhərdə tikinti bumu yaşanır. Hər yerdə binalar inşa edilir, parklar salınır. Türkiyə mətbuatının da yazdığı kimi, görünən budur ki, Ərbil gelişməkdə olan yüksək səviyyəli bir paytaxtdır.

Nümayəndə heyəti aprelin 14-də Ərbil şəhərində təşkil

məruz qalan hələbcəliyə dair bədii əsər yazan ədiblərin mükafatlandırılması olub.

Konfransda ölkənin mədəniyyət naziri Doktor Kava Mahmud və Ərbil valisi Nevzad Hadi iştirak ediblər.

Mərasim Hələbcə və Xocalı qətləmə qurbanlarının bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayıb. Hələbcə qətləmə ilə bağlı Ərbil valisi və başqa yetkililər çıxış ediblər.

Daha sonra Tahir Süleymana söz verilib. Azərbaycan mediasında birmənalı

T.Süleyman Xocalı soyqırımında qətlə yetirilənlərin statistikasını açıqlayıb və vurğulayıb ki, bu dəhşətli faciə haqda bütün dünya məlumatlı olmalıdır: "Xocalıda 623 nəfər həlak olub, 8 ailə tam məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini itirib. 230 uşaq bir valideynini itirib.

1275 nəfər əsir götürülüb. Xocalıya 5 milyard manat ziyan dəyib. İnsanlarımıza zülm olunub. Körpələr, yaşlılar, qadınlar amansızlıqla qətlə yetirilib.

Nə yaxşı ki, Çingiz Mus-

Salamoğlu da var. Nümayəndə heyətinin Ərbildə yaşayan kürd və türkmən ziyalıları, eləcə də hökumət təmsilçiləri, ədiblərlə görüşləri nəzərdə tutulur.

Bu görüşlərdən əlavə, müxbirimiz Şimali İraqda ictimai-siyasi vəziyyət haqda reportajlar da hazırlayır. Reportajlarımızın bölgə ilə bağlı ilkin təəssüratları belədir:

"Şimali İraqın sərhəd qapısından şəhər mərkəzinə qədər yoxlanış məntəqələrində əli silahlı polislər şəhərə daxil olan hər kəsə nəzarət edir. Şəhərin giriş-

olunmuş Kürdüstan Yazıçılar Birliyinin tədbirində iştirak edib. Tahir Süleymanın təşəbbüsü ilə proqramda olmayan Xocalı faciəsi ilə bağlı mövzu gündəmə salınıb və çıxışçıların sırasında T.Süleyman Xocalı faciəsində ermənilərin başımıza gətirdiyi fəlakətləri konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Türkmən Yazarlar Birliyinin sədri Əsəd Ərbil və İdarə Heyətinin üzvü Riyaz Dəmirçi də konfransda dəvət əsasında iştirak ediblər. Tədbirin əsas məqsədi Səddam Hüseyinin hakimiyyəti dövründə kütləvi qırğına

qarşılanmayan T.Süleyman "Yeni Müsavat" müxbirinin birbaşa müşahidəsi olan konfransda erməni faşistlərinin Xocalıda azərbaycanlıların başına gətirdiyi müsibətlərdən, vəhşiliklərdən söz açıb.

Qeyd edib ki, illər keçdikcə bizi göynədəcək bu faciə xalqımızın yaddaşından silinməyəcək: "Əksinə, xalqımıza daha dözümlü olmağa, erməni şovinizminə qarşı mətin mübarizə aparmağa səbəb olacaq. Xocalı faciəsi nə Hələbcə, nə Xatın, nə də Sonqimidir. Xocalı faciəsi daha ağır və dözülməz olub. Bu ağrı yaddaşımızdan heç vaxt silinə bilməz".

tafayev kimi oğullar həyatlarını təhlükəyə ataraq bu hadisələri çəkib bütün bəşəriyyətə çatdırıblar. Xocalı bizim sağalmaz yaramız, anabacılarımızın ah-naləsi, körpələrimizin göz yaşlarıdır".

T.Süleymanın çıxışına görə konfrans iştirakçıları ayağa qalxaraq alqışlayıblar. Konfransdan sonra onlar Xocalı hadisəsinin Ş.İraq ictimaiyyətinə lazımı şəkildə çatdırılmamasından şikayətləniblər. Yekunda Ş.İraqın mədəniyyət naziri və Ərbil valisi Hələbcə mövzusunda yazan bədii əsərlərin qaliblərini mükafatlandırılıblar.

Emil SALAMOĞLU,
musavat.com

Daşkəsən rayonu bu gün ən sürətli quruculuq dövrünü yaşayır

Bu gün ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair təsdiq etdiyi müvafiq proqramlar, imzaladığı sərəncamlar, verdiyi tapşırıqlar bütün ölkə ərazisində olduğu kimi, rayonumuzda da uğurla və sürətlə davam etdirilir. Həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində rayonların iqtisadiyyatı daha da möhkəmlənir, əhalinin yaşayış səviyyəsi yaxşılaşır. Bölgələrdə geniş abadlıq və quruculuq işləri aparılır. Ölkə rəhbəri möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevin sərəncam və göstərişləri əsasında regionlarda həyata keçirilən quruculuq işləri hər bir bölgənin inkişaf strategiyasına uyğun aparılır. İndi bütün regionlarda sənəməyən abadlıq-quruculuq işləri ölkəmizin kompleks inkişafını təmin edir. Bu sırada son illər Daşkəsən rayonunda görülən işlər də diqqəti cəlb edir. Bu gün Daşkəsəndə iri miqyaslı layihələr həyata keçirilir, geniş tikinti, quruculuq və abadlıq işləri aparılır. Son illər rayonda onlarla yeni məktəb, uşaq bağçaları, xəstəxana və inzibati binalar inşa olunmuş və əsaslı təmir edilmişdir.

Zağalı-Kollu-Çıraqlı avtomobil yolu əsaslı təmir olunaraq müasir standartlara uyğun asfalt örtük salınmışdır. Daşkəsən şəhərində su və kanalizasiya xətlərinin yenidən qurulması işi uğurla davam etdirilir. Təbii fəlakət nəticəsində güclü ziyan dəymiş çoxmərtəbəli yaşayış və

inzibati binalarının dam örtükləri əsaslı təmir edilərək dəmir lövhələrlə əvəz olunmuşdur. 26 noyabr 2015-ci il tarixdə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı cənab Əhəd Əbiyev rayonun Qabaqtəpə-Pirverdiklər və Pirverdiklər-Astaf kəndləri arasında olan avtomobil yolunun üzərində müasir tələblər

səviyyəsində inşası davam etdirilən iki ədəd körpüdə işlərin gedişatı ilə yaxından tanış olmuşdur. İnşaatçılarla və kənd sakinləri ilə görüşmüş, tikinti ilə bağlı layihənin icraçılmasına öz tapşırıq və tövsiyələrini vermişdir. Qabaqtəpə kənd sakinləri inşası davam etdirilən körpünün üstündə Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı cənab Əhəd Əbiyevlə görüş zamanı onları uzun

illərdən bəri narahat edən bu ağır problemin həllinə görə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevə öz minnətdarlıqlarını və təşəkkürlərini bildirmiş, xalqına və Vətəninə Ulu öndər Heydər Əliyev zirvəsindən xidmət edən dünya şöhrətli Prezidentimizin ətrafında həmişə sıx bir-ləşəcəklərini ifadə etmişlər. Görüş

zamanı Daşkəsən Rayon İcra Hakimiyyətinin Başçısı sakinləri narahat edən digər problemlərlə də maraqlanmış, həmin problemlərin gələcəkdə ardıcılıqla həll olunacağını bildirmişdir. "Azərbaycan Respublikası regionlarının 2014-2018-ci illərdə sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"nda Daşkəsən-Əmirvar-Qabaqtəpə avtomobil yolunun asfaltlaşdırılmasının yaxın vaxtlarda

icrasına başlanılacağını da sakinlərin diqqətinə çatdırmışdır. İnşası aparılan körpülərin hər birinin uzunluğu 28 metr və eni isə 11 metr təşkil edir. Körpülərin tikintisinə 2014-cü ilin sentyabr ayında başlanılmış, 2015-ci ilin sonuna əhalinin istifadəsinə verilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Uzun illər idi ki, Qabaqtəpə İnzibati Ərazi Dairəsində yerləşən kəndlərin əhalisi həmin ərazidə körpülərin olmaması səbəbindən çox böyük çətinliklərlə üzləşirdilər. Belə ki, yaz və payız aylarında yaranan sel sularının nəticəsində həmin istiqamətdə nəqliyyatın və eləcə də əhalinin gediş-gəlişi tamamilə dayanırdı. Bu da həmin kəndlərdə baş verən hər hansı bir hadisənin vaxtında qarşısının alınmasına ciddi maneçilik törədirdi. Bu körpülərin tikintisinin başa çatmasından sonra həmin ərazidə olan bütün problemlər öz həllini tapacaq, kəndin sosial-iqtisadi inkişafına imkan verəcəkdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin dediyi kimi, yol iqtisadiyyat, mədəniyyət, bir sözlə, həyat deməkdir.

İllər keçəcək bu körpünün üstündən keçən hər bir sakin belə ucqar ərazidə böyük diqqətə, göstərilən qayğıya görə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevə və bu işlərin rayonda icra olunmasında hörmətli başçımız cənab Əhəd Əbiyevə çox sağ olun deyəcək, onlara ürəklərində daimi minnətdarlıq hissi yaşadacaqlar.

Sabunçu rayonunda Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 23-cü ildönümü qeyd edildi

18 noyabr 2015-ci il tarixdə Sabunçu Rayon İcra Hakimiyyəti və Yeni Azərbaycan Partiyası Sabunçu rayon Təşkilatının birgə təşkilatçılığı ilə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 23-cü ildönümü münasibəti ilə tədbir keçirildi. Tədbirdə Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Vəliyev, müavin, hüquq-mühafizə orqanlarının rəhbərləri, YAP Sabunçu rayon təşkilatının sədri, ərazi icra nümayəndələri, bələdiyyə sədriləri, təhsil işçiləri, gənclər iştirak etdilər. Tədbir iştirakçıları ilk öncə Ulu öndər Heydər Əliyevin YAP Sabunçu rayon təşkilatının inzibati binasındakı abidəsi önünə gül dəstələri qoyaraq dahi şəxsiyyətin ruhuna öz ehtiramlarını bildirdilər.

Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndikdən sonra Sabunçu

Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Adil Vəliyev tədbiri giriş sözü ilə açaraq Ulu Öndər Heydər Əliyevin necə bir dünyaşöhrətli siyasi xadim olmasından, Yeni Azərbaycan Partiyasını hansı siyasi çətinliklər şəraitində yaratmasından, Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın necə xilas olmasından və onun layiqli davamçısı cənab Prezident İlham Əliyevin son 12 ildə əldə etdiyi nailiyyətlərdən, ölkəmizin sürətli inkişafından, tərəqqisindən danışmış, gələcəkdə də Yeni Azərbaycan Partiyasının dövlətimizin inkişafı, tərəqqisi, xalqımızın firavan, xoşbəxt yaşaması üçün daha da böyük uğurlara nail olacağını bildirdi.

YAP Sabunçu rayon Təşkilatının sədri Mehriban Abbasquliyeva çıxış edərək, Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranma

tarixindən, Ulu Öndər Heydər Əliyevin partiyanın yaranmasındakı rolundan bəhs etdi. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Deputatı Eldar Quliyev, Rayon Məhkəməsinin sədri İlqar Abbasov, Rayon prokuroru Ceyhun Şirinov, rayonun 271 nömrəli tam orta məktəbin direktoru Səməndər Məmmədov və fəal gənc Kamran Eyyubov öz çıxışlarında Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə yaranmış YAP-ın 23 il ərzində dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsində, Azərbaycan cəmiyyətinin inkişafında və

yeniləşməsində müstəsna xidmətləri olduğunu qeyd etdilər. Tədbirin sonunda

YAP Sabunçu rayon Təşkilatı sıralarına yeni qəbul olunan gənclərə Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvlük vəsiqələri təqdim edildi.

Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısının növbəti görüşü-səyyar qəbulu Bakı şəhərinin Xətai rayonunda keçirilmişdir

27 noyabr 2015-ci il tarixdə Hakimiyyətinin başçısı Akif Səlimov ölkə Prezidenti cənab

Xətai rayonunda Kamallı kənd tam orta məktəbində 57 nəfərin iştirakı ilə Laçın Rayonu İcra Hakimiyyəti başçısı Akif Səlimovun Bakı şəhəri ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış Laçın rayonundan olan məcburi köçkünlərin bir qrupu ilə görüş-səyyar qəbulu keçirilmişdir. Görüşdə dövlət başçısı tərəfindən məcburi köçkünlərə daim yüksək diqqət və qayğı göstərildiyini vurğulayan Laçın Rayon İcra

İlham Əliyevin rəhbərliyi altında ölkədə və rayonda aparılan geniş quruculuq və abadlıq işlərindən, ayrı-ayrı sahələrdə əldə edilmiş uğurlardan, məcburi köçkünlərin problemlərinin həlli, mənzil-məişət şəraitlərinin yaxşılaşdırılması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlərdən söz açmışdır. Görüşdə çıxış edən məcburi köçkünlər onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə, vətəndaşlarla yerlərdə mütəmadi

görüşlərin keçirilməsi ilə bağlı ölkə başçısı cənab İlham Əliyevə öz minnətdarlıqlarını bildirmiş, ölkə rəhbərliyinin apardığı siyasət nəticəsində işğal altında olan torpaqlarımızın tezliklə işğaldan azad ediləcəyinə və tezliklə öz doğma torpaqlarımıza qayıdacaqlarına qəti əminliklərini bildirmişlər. Görüşdən sonra keçirilmiş səyyar qəbulda 5 nəfər məcburi köçkünün müraciəti dinlənmiş, həmin müraciətlərə baxılması üçün Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Akif Səlimov tərəfindən yerində aidiyyəti üzrə müvafiq tapşırıqlar verilmiş, tapşırıqların icrası nəzarətə götürülmüşdür. Səyyar qəbulda Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısının müavinləri, Rayon İcra Hakimiyyəti başçısı aparatının əməkdaşları, idarə, müəssisə və təşkilat rəhbərləri, aidiyyəti kənd inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndələr iştirak etmişlər.

Yeni Azərbaycan Partiyasının 23 illiyi ilə bağlı tədbir keçirildi

20 noyabr 2015-ci il tarixdə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasının 23 illiyi ilə bağlı Laçın Rayon İcra Hakimiyyəti və Yeni Azərbaycan Partiyasının Laçın rayon təşkilatı ilə birgə tədbir keçirilmişdir. Laçın məcburi köçkünlərin müvəqqəti məskunlaşdığı Taxtakörpü ərazisində baş tutan tədbirin iştirakçıları ilk öncə Ulu öndər Heydər Əliyevin büstünü ziyarət etmiş, abidə önünə tər güllər düzərək hörmət və ehtiramlarını bildirmişlər. Sonra tədbir Yeni Azərbaycan Partiyasının Laçın rayon təşkilatının konfrans zalında davam etdirilmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinin bir dəqiqəlik sükutla yad edilməsi ilə başlayan tədbiri Laçın Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Akif Səlimov giriş sözü ilə açaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının siyasi səhnəyə XX əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə yaranmış mürəkkəb ictimai-siyasi şəraitdə gəldiyini bildirdi. Rayon rəhbəri çıxışında onu da qeyd etdi ki, Heydər Əliyevin qoyduğu tarixi ənənələr Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən sədaqətlə həyata keçirilməkdədir. Bu tarixi reallığı müdrik Prezidentimiz, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyev qətiyyətli, dönməz siyasəti ilə gerçəkləşdirir.

Tədbirdə digər çıxış edənlər xalqın arzularının təcəssümü, yekdil iradəsinin ifadəsi kimi tarixi reallıqdan irəli gələrək vətənpərvərlik, əqidə birliyi, dövlət müstəqilliyi və Azərbaycançılıq ideyalarının möhkəm təməli üzərində yaranan Yeni Azərbaycan Partiyasının ölkəmizin siyasi həyatına yeni nəfəs verdiyini, qurtuluş və tərəqqinin simvoluna çevrildiyini bildirdilər.

Sətri xəbərlər

* Türkiyə Kürdüstanının Diyarbəkir şəhərində məşhur vəkil Tahir Elçi naməlum şəxslər tərəfindən öldürülmüşdür.

* İraq Kürdüstanının hökuməti bu il rekord sayda təbii qazı Avropaya ixrac edib.

* Vladimir Putin: Türkiyənin bizim təyyarəni vurmasını arxadan vurulan zərbə kimi dəyərləndiririk.

* Gələn 2016-cı ildən Almaniyaya Kürdüstan hökumətinə etdiyi hərbi yardımları artıracaq.

* Saleh Müslüm: Suriya kürdləri həm hökumətlə, həm də Rusiya hərbiçiləri ilə terrorçulara qarşı mübarizə etmək niyyətindədir.

* İraqın müdafiə naziri və Məsud Barzani Mosul şəhərini İŞİD-dən azad edilmə planını müzakirə ediblər.

* ABŞ xüsusi təyinatlı hərbiçiləri artıq Suriyadadır.

* R.Ərdoğan: Türkiyə Rusiyadan üzr istəməyəcək.

* Rusiya Suriyaya dünyada ən güclü havadan müdafiə sistemi olan S-400 kompleksini yerləşdirib.

* Rusiya hökuməti Türkiyəyə qarşı genişmiqyaslı sanksiyalar tətbiq edib.

* İraqın Maxmur şəhərinin ətrafında gedən döyüşlərdə peşmərgələr 19 terrorçunu məhv etmişdir.

Kürdlər İstanbulda etiraz aksiyası keçirdilər

Diyarbəkirdə Vəkillər Kollegiyasının sədri Tahir Elçinin ölümünə etiraz olaraq kürdlərin İstanbulda keçirdiyi etiraz aksiyası polis ilə qarşıdurmaya səbəb olub. İstanbul polisi aksiya iştirakçılarını dağılışmağa məcbur etmək üçün su şırnaqlarından və göz yaşardıcı qazlardan istifadə edib. Diyarbəkirin Vəkillər Kollegiyasının sədri dünən qətlə yetirilib.

İŞİD-in gizli yeraltı tuneli aşkarlanıb

İraqda İŞİD-ə aid aşkarlanan gizli tunel bir-birilə əlaqələnən 40 yeraltı yolları birləşdirir. InterAz məlumat verir ki, kürd qüvvələri tərəfindən tapılan tunel özündə 40 gizli keçidləri birləşdirir.

Hər bir tunelin başlanğıcı və sonu bir evə gedib çıxır. Tunellər ensiz və hündür olmaqla yaşamaq üçün elektrik naqilləri ilə təmin olunub. Burada həmçinin, yatmağa yastıqlar və digər bu kimi əşyalar tapılıb.

Türkiyədə tanınmış kürd vəkilin qətli etirazlarla qarşılanıb

Türkiyə polisi Diyarbəkirdə tanınmış kürd hüquqşünasın naməlum şəxslər

tərəfindən güllə ilə vurulub öldürülməsindən sonra şənbe günü İstanbulda etiraz aksiyasını dağıtmaq üçün gözyaşardıcı qaz və təzyiqli sudan istifadə edib.

Şahidlər silahlı şəxslərin Tahir Elçi və başqa fəalları mətbuat üçün açıqlamalar verdiyi zaman onlara atəş açdığını deyib. Atışma kürd üsyançıları və Türkiyə təhlükəsizlik qüvvələri arasında toqquşmaya səbəb olub. Həkimlər Tahir Elçinin başından güllə yarası aldığını bildiriblər. Hələlik

hücumun hədəfinin Tahir Elçi, yoxsa polis qüvvələrinin olduğu aydın deyil.

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Tahir Elçinin öldüyünü təsdiq edərək, bir polis zabitanın da həlak olduğunu bildirib. Tahir Elçi Diyarbəkir Hüquqşünaslar Assosiasiyasının prezidenti idi. Türkiyə rəsmiləri Tahir Elçini keçən il Kürdüstan Fəhlə Partiyası PKK-nın terror təşkilatı olmadığını dediyinə görə həbs etmişdi. O, azadlığa buraxılıb məhkəmə prosesini gözləyirdi.

Türkiyə-Rusiya qarşıdurmasının hansı riskləri var?

Məlumatlara görə bu, "Soyuq müharibə"nin sonundan bəri NATO ölkəsinin Rusiya təyyarəsini vurduğu ilk hadisədir. Əksəriyyət belə dramatik ssenarinin baş verəcəyi ehtimalının son dərəcə az olması ilə razılaşırsa da, bu insidentin diqqətdən kənar qalmayacağı şübhəsizdir. Elə isə ən mümkün nəticələr nə ola bilər?

Rusiya və Türkiyə Suriyada fərqli məqsədləri güdür

Ankara Suriyada sünnilərin çoxluğa malik olduqları mötədil müxalifət qruplarına dəstək verir, Moskvanın bu qrupları "terrorçu" hesab etməsini "səhv" adlandırır. Hər iki ölkə həmçinin bir birini gizli məqsədlərə malik olmaqda ittiham edir. Moskva Ankaranı faktiki olaraq İD silahlılarına dəstək verməkdə ittiham edir. Bu ittiham habelə Türkiyədə cənab Erdoğanın opponentlərinin tənqidləri ilə səsləşir. Onlar prezidenti İD-dən kürd qüvvələrinə qarşı mübarizədə istifadə etməkdə günahlandırılır. Türkiyə bildirir ki, Rusiya Suriya türkmənlərinin məskun olduğu sərhəd bölgələrinə hava zərbələri endirir. Türkmənlər türkdilli bir xalq kimi türklərə İD-dən daha yaxındırlar. Moskva və NATO

arasında gərginliyin yüksəlişi bəzilərinin (xüsusilə də Fransanın) Rusiyaya Bəşər Əsədə dəstəkdən çəkilməyə cəhdlərinə zərbə vura bilər. Bu, həmçinin terrorizmə qarşı

vahid cəbhədən çıxış edilməsinə maneçilik törədir.

Bəzi ekspertlər ehtimal edirlər ki, Rusiya Suriyada apardığı əməliyyatları intensivləşdirə bilər. Türkiyə mediasının verdiyi xəbərə görə, Türkiyənin Suriyaya göndərdiyi humanitar yardımı daşıyan 20 yük maşını artıq Rusiya təyyarələrinin hücumuna məruz qalıb. Lakin Moskva bu barədə hələlik heç bir şərh verməyib və hücumun Rusiya, yoxsa Suriya təyyarələri tərəfindən həyata keçirildiyi bəlli deyil.

Türkiyəyə qaz yoxdur?

Moskvadakı Türkiyə səfirliyinin qarşısında dayanmış rus etirazçısının əlindəki plakatda "Türkiyə, qazsız qalarsan!" yazılıb. Türkiyə özünün qaza olan ehtiyacının yalnız 1 faizini özü təchiz edir. Rusiyadan çəkilməsi planlaşdırılan "Türk axını" qaz kəmərinin layihəsi masa üstündədir və Rusiyanın Rosatom dövlət korporasiyası 20 milyard dollarlıq layihə çərçivəsində Türkiyənin ilk atom elektrik stansiyasını tikməlidir.

Daha Rusiya turistləri olmayacaq?

Türkiyənin sahil kurortlarını Rusiyadan olan turistlərsiz təsəvvür etmək çətindir. Rusiya rəsmiləri deyirlər ki, ötən il ərzində Türkiyəyə 3,2 milyon rusiyalı səfər edib. Onlar yerli iqtisadiyyat üçün böyük gəlir mənbəyidir. Moskva Misirə bütün təyyarə reyslərini qadağan edəndən sonra, gözləmək olardı ki, Türkiyə turistlər üçün ən sərfəli alternativ olacaq. Lakin indi Rusiyanın hakimiyyət orqanları Rusiya vətəndaşlarına Türkiyəyə səfərlərdən çəkinməyi tapşırırlar, böyük turist firmaları isə Türkiyəyə putyovkaların satışını dayandırırırlar. Bəziləri artıq rezerv edilmiş səfər paketlərini ləğv ediblər.

Ərzaq müharibələri

Türkiyə ərzaq mallarını da fransız pendirinin taleyi gözləyirmi? Rusiya, ərzaq mallarının idxalına, bundan əvvəllər də baş vermiş diplomatik qarşıdurmalar zamanı məhdudiyyətlər qoyub və bunu çox vaxt sağlamlıq və təhlükəsizlik səbəbləri ilə izah edib. Təyyarənin vurulmasından sonra Rusiyanın kənd təsərrüfatı nəzarətçisi Rosselxoznadzor Türkiyənin ən böyük şirkətlərdən birinin ixrac etdiyi toyuq eti məhsullarına qadağan qoyub. Qurum bunu şirkətin məhsullarında guya qorxulu bakteriyaların aşkar edilməsi ilə əlaqələndirib. Rusiyanın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi habelə Türkiyədən alınan malların keyfiyyəti üzərinə yoxlamaları gücləndirib.

Tarixin təftişi

Çərşənbə axşamı Rusiyanın millət vəkilləri 1915-ci ildə baş vermiş erməni qətləminin danılmasını qadağan edən qanunun layihəsini təqdim ediblər. Türkiyə bu hadisənin soyqırım olması barədə iddiaya qarşı çıxır. Rusiya Erməni soyqırımını artıq tanıyıb, lakin bu yeni qanunun qəbul olunması ilə Rusiyada hadisələrə dair Türkiyənin mövqeyinin ifadə edilməsi qanunsuz əməl sayılacaq. **bbc.com**

Mosul şəhərinin İŞİD-in işğalından azad etmə əməliyyatı tezliklə başlayacaq

İraqın mosul şəhərinin İŞİD-in işğalından azad etmə əməliyyatının tezliklə Şimali İraq Kürd Muxtariyyəti və Mosulun cənubundan başlayacaq Arannews- İraqın müdafiə naziri Xalid Əl-Ubeydi Mosul şəhərinin İŞİD-in işğalından azad etmə əməliyyatının tezliklə Şimali İraq Kürd Muxtariyyəti və Mosulun cənubundan başlayacağını bildirərək, əməliyyatın İŞİD-i məğlub etmə məsələsində dönüş nöqtəsi olacağını deyib. Sputnik Əl-Ubeydi bunu noyabrın 12-də İŞİD-in işğalından azad edilən Mosulun Sincar bölgəsinə səfəri zamanı mətbuata verdiyi açıqlamasında qeyd edib.

"Mosulun İŞİD-in işğalından azad etmək üçün xilas etmə əməliyyatı yaxın günlərdə Şimali İraq Kürd Muxtariyyəti və Mosulun cənubundan başlayacaq", - deyə Əl-Ubeydi

bildirib. Ubeyd Sincarda olan və İŞİD-in intensiv hücumlarına məruz qalan yezidi qüvvələrin

silahlandırılması üçün müraciət etdiklərini söyləyib: "Xüsusi Yezidi Hərbi Qüvvələrinin silahlandırılması üçün baş nazir Heydər Əl-Ubeydiyə tələb göndərmişik və bu tələb yaxın günlərdə həyata keçiriləcək". Ənbardakı hərbi əməliyyatların plan daxilində irəlilədiyini deyən Əl-Ubeydi İŞİD-in nəzarətindəki Ramadi şəhərinin təhlükəsizlik qüvvələrinin mühasirəsində olduğunu bildirib.

İraqın Sincar şəhərində beş kütləvi qəbir aşkarlanıb

İraqlı qüvvələr bu ölkənin şimalındakı Sincar şəhərində beş kütləvi

qəbir aşkarlayıblar. Sumarya Nyusun məlumatına görə, İraq hərbiçiləri bu ölkənin şimalındakı Sincar şəhərində iraqılı mülkilərə aid olan üç yüz cənəzəyə malik beş kütləvi qəbir

aşkarlayıblar. Həmin mülkilər İŞİD terrorçuları tərəfindən öldürülmüblər.

Bu beş kütləvi qəbirin aşkarlanmasından öncə Sincar şəhərində digər iki kütləvi qəbir aşkarlanmışdı. Kürd peşmərgə qüvvələri PKK qüvvələrinin köməyi və İraq ordusunun hava himayəsi ilə cümə günü Sincar şəhərinə daxil ola və bu şəhəri İŞİD terrorçularından təmizləyə bildilər. İŞİD terror qrupu 2014-cü ilin yayında İraqın şimalına hücum zamanı Sincar şəhərini işğal edərək, bu şəhərdə yezidi azlığından olan yüzlərlə nəfəri qətlə yetirdi və bir çox qız və qadını da cinsi qulluğa götürdü.

5000-dən çox Mosul sakini itkin düşüb

İraqın yerli rəsmiləri 5000-dən çox Mosul sakininin itkin düşməsindən xəbər veriblər. Rusiyanın Sputnik informasiya agentliyi İraqın yerli rəsmilərinə istinadla bildirir ki, Neynəva vilayətinin İŞİD terror qruplaşması tərəfindən işğal edilməsindən bəri 5000-dən çox şəhər sakini itkin düşüb. İraq rəsmilərinin dediklərinə görə, İŞİD Mosulun işğal edilməsindən sonra bu 5000 nəfəri İŞİD sıralarına qoşulmağa və İraq ordusu və təhlükəsizlik qüvvələri ilə savaşımağa məcbur edib. Və indiyə kimi təhlükəsizlik qüvvələrinə qarşı döyüşlərdə həlak olan 3000-dən çox Mosul sakininin adını elan edib. Yerdə qalan 2000 nəfərin taleyi isə hələ də naməlum olaraq qalmaqdadır. Onların yə İŞİD-in əsiri olduğu, ya da İŞİD-in sıralarına qoşulduğu ehtimal edilir. İraq rəsmilərinin dediklərinə görə, bu 2000 iraqılı gənc çox güman ki, ölkənin şimal və qərb məntəqələrində və ya Suriyada həlak olublar. Amma, onların cəsədləri indiyə kimi ailələrinə təhvil verilməyib.

Naveroka gotara Serok Barzanî ya li rêwresma salvegera koça dawî ya Xanima Danielle Mitterrand

Spas ji bo rêxistina vê derfetê ku îro li gel we amade bim ji bo xanimeke gelek gelek bi qîmet, xanimê ku birastî weku dayika Kurd reftarê kir. Yekemcar ku ez gihîştim xizmeta wê sala 1989 bû Kekê Kendal Nezan derfetek rêxist û ez çûme Parisê, ku çûme xizmeta Madam Mitterrand, birastî ji bo min cihê sersurmanê bû, ez bi niyetbûm behsa êş û keserên gelê Kurdistanê ji bo wê bikim, lê belê ew çend rojek bû ew li wargehên wan koçberên Kurdan yên ku hatibûn Tirkiye çûbû serdana wan kiribû û vegeryabû ku behsa êşa wan dikir rondik ji çavên wê de dihate xwarê û eve jî ji bo min balkêş bû ji ber ku birastî heta wê demê min nedîtibû kesêke biyanî rondikan ji bo Kurd birijîne. Ji bo wê yekê wekî Kurd wekî Kurdistanî em herdem qerzdarê wêne û biranîna wê herdem bi zîndî dimîne û her wiha ku yekemcar bi xizmeta Serok Mitterrand jî gihîştim, min jêre got: Cenabê Serok, ku çûme welatê

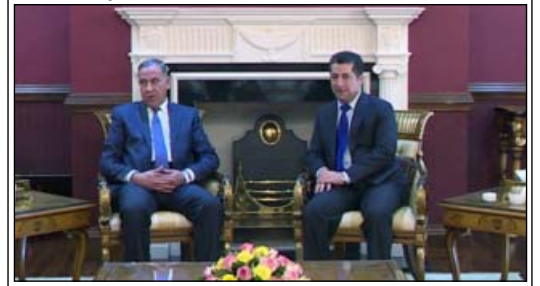

rand dostekî nêzîk û dilsoz û piştevanê we ye. Peywendiya Kurdistan û Fransa peywendiyekî kevine û herdem me Fransa ji bo gelê xwe weku dost û piştevan ditiye. Li bira we ye sala par ku Kurdistan kete ber êrîşa dirindaneya terorîstên Da'îş, Serokê Fransa di demeke gelek hestiyar da hate Hewlêrê

û eve jî dilgermiyekî zêde bi me bexşî û piştevaniyekî mezin bû ji bo xelkê Kurdistanê. Niha jî ku em dibînin Fransa bûye armanca herî serekî ya terorîstan eve bêguman ji ber helwesta merdaneya Fransayê beramber terorê. Li vir da ez bi germî serxweşiyê li gelê Fransa û Serokê Fransa dikim ji bo wan qurbanîyên li encama wê karê terorîstiya Parisê de canê xwe ji dest dane. Serxweşiyê li wan dikin û eve jî der dixê terorîst dijminê hevbeşê me hemûyane û pêwîste hemû cîhana azad li dijî van terorîstan li yek sengerê da bin û ez dilniyame mesele meseleya deme nexwe ez dilniyame terorîst hîç paşarojêke li vir da tûne û ne li navçeyê û li hemû cîhanê jî tûne. Ez gelek spasîya we dikim ji bo vexwendina we ya ji bo vê kombûnê û hêvîdarim hûn hemû demeke xweş bi ser bibin û gelek spasîya we dikim û bi xêrhatin. Ji bo temaşekirina videoya vê gotarê ji kerema xwe li ser vê nivîsê bitikînin...

Mesrûr Barzanî û Obeyidî civiyan

Mesrûr Barzanî pêşwaziya wezîrê berevanî yê Îraqê kir. Şêwirmendê civata ewlekariya Kurdistanê birêz Mesrûr Barzanî

Îro danê ewarê li gel wezîrê berevanî yê Îraqê Xalid Obeyidî û Femandarê hêzên asmanî yê Îraqê Enwer Hemed Emîn civiya û di civînê de behsa pêşhatên dawî yê ewlekariyê û leşkerî yê li deverê û çawetiya hemahengiya navbera dezgehên ewlekariyê û leşkerî yê Kurdistan û Bexdayê hate kirin. Di civînê de li ser pirsê azad kirina Mûsilê de jî girtûgo hate kirin û Obeyidî azad kirina Şingalê bi serkeftineke mezin û dîrokî wesif kir û anî ziman ku vê azad kirina Şingalê bandoreke mezin li ser azad kirina Mûsilê jî bike. Her di vê derbarê de Şêwirmendê civata ewlekariya Kurdistanê birêz Mesrûr Barzanî jî diyar kir ku Kurdistan vê tenê li gel hêzên fermî û destûrî yê Îraqê de nizîkatî dîke jiber ku ew hêzên han nabin sedema çê kirina hesasiyetên etnîkî. Derbarê beşdarî kirina hêzên pêşmerge di operasyonê rizgar kirina Mûsilê de jî Mesrûr Barzanî got: Pêşmerge hêza yekane û bi nadore ku di warê bejahî de şerê terorîstan kiriyê lewre vê pêşmerge bo ji nav birina terorîstan hevkarîya tevahiya aliyên li her deverê de bike lêbelê pêvajoya piştî rizgar kirina Mûsilê bo Kurdistanê gelek girînge lewre lazime beriya rizgarkirina Mûsilê ev pêvajoya han were zelalkirin û li ser vê jî rêkeftin were îzme kirin daku diyar bibe ku hêzên pêşmerge vê li çî deverê werin bicîhkirin û herwiha çawa îdareyêke hevbeş bo îdare kirina vê parêzgehê tê damezrandin daku şaşiyên berê li hember pêkhatiyên cuda neyên dubare kirin. Her di civînê de wezîrê berevanî yê Îraqê jêhatibûn û qehremaniya hêzên pêşmerge bi girîng wesif kir û eşkere kir ku heta niha Bexda weke pêwîst hevkarîya pêşmerge nekiriye û hêvî xwest berbestên siyasî yê berdem hevkarî kirina hêzên pêşmerge werin ji navbirin.

Şehîd Tahir Elçî kî bû?

Li bajarê Amedê yê Bakurê Kurdistanê di navbera hêzên Tirk û çekdarên nenas de şer derket, di encamê de Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî di bûyerê de jiyana xwe ji dest da. Îro danê nîvro, li navçeya Sûrê ya Amedê, Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî û komek parêzerên endamên Baroya Amedê li ser ziyandîna minareya dîrokî ya Amedê ya bi navê "Minareya Çar Pê", daxuyaniyek roj-namevaniyê dan lê di heynê daxuyaniyê

de şer derket. Di wî şerî de Tahir Elçî jiyana xwe ji dest da, polîsek hat kuştin û çend kes jî birîndar bûn. **Tahir Elçî kî ye?** Tahir Elçî di sala 1966ê de li navçeya Cizîrê ya Şirnexê jidayîk bû. Qonaxên seretayî û navendî yê xwendina li navçeya Cizîra Bakurê Kurdistana xwend. Di sala 1991ê de ji Zanîngeha Dîcleyê ya Diyarbekirê Fakulteya Hiqûqê derçû. Tahir Elçî, ji sala 1998ê heta sala 2006ê di Rêveberiya Baroya Amedê de cih

girtibû û di sala 2012an de jî weke Serokê Baroya Amedê hat hilbijartina. Elçî bavê 2 zarokan bû û zimanê îngilîzî, almanî, tirkî û kurdî dizanî.

Merasima ragehandina kampanyaya binbirkirina şideta li dijî jinan

Li bajarê Hewlêrê roja 26.11.2015ê bi amadebûna Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê, Qubad Talebanî cîgirê serokwezîrê û hijmareke wezîr, parlamenter, diplomatkarên biyanî û berpîrsên hizbî û hikûmî û çalakvanên pirsê jinan, merasima ragehandina kampanyaya niştîmanî ji bo binbirkirina şideta li dijî jinan li herêma Kurdistanê ku ji aliyê civata balaya xaniman a herêma Kurdistanê ve hatibû amade kirin, hat saz kirin û dê du heftiya berde wam be. Di merasimê de hijmareke peyv û gotaran li ser pirsê jinan û xebatên binbirkirina şideta li dijî jinan hatin pêşkeş kirin. Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê, di merasima ragehandina kampanyaya jinavbirina şideta li dijî jinan, peyvek pêşkeş kir û behsa kar, çalakî û xebatên hikûmeta herêma Kurdistanê yê di warê nehêlana şideta li dijî jinan de kir û got ku komeke destkeftî û karên giring di warê siyasî û qanûnî de hatine kirin, lê şideta li dijî jinan bi dawî nehatiye û berde wam e. Ji bo xandina hemû teksta

peyva serokwezîrê li vir bitikîne Piştî merasim bi dawî hatî, Nêçîrvan Barzanî serokwezîrê herêma Kurdistanê di preskonferensê de çend pîrs zelal kirin û got: - Civîna Partiya Demokratî Kurdistanê (PDK) digel Yekîtiya Niştîmanî Kurdistanê (YNK) ku duhî li Hewlêrê hatibû encamdan, civînek gelek serkeftî bû û PDK digel YNK û aliyên din li ser encamdana civînan ji bona çareserkirina pîrsên navxweyî berde wam dibe. - Neraste ku kompaniya Dana Gaz şikayet li hikûmeta herêma Kurdistanê kiribe û biryara mehkemê di berjew-

endiya Dana Gaz de be. - Wezîrê parastinê yê hikûmeta Îraqê niha li Hewlêrê ye û civînekê min dê digel wî çêbe û pîrsa budceya pêşmerge û çend pîrsên din dê digel behis bikim. Divê têkeliyên navbera herêma Kurdistan û Bexdayê di hemû waran de berde wam bin - Hikûmeta herêma Kurdistanê ji bo avadankirina Şingalê piroje heye. Her şîqas hikûmeta herêma Kurdistanê di rewşeke êkonomî ya xerap de ye, lê di van nêzîkan de bi hevkarîya Neteweyên Yekgirtî tîmek dê biçê devera Şingalê daku xusaretên Şingalê û derdûra wî binirxîne û digel civaka navdewletî Şingalê avdan bikin. Me daxwaz ji ji hemû welatên cîhanê kiriyê di avadankirina Şingalê de alîkariya hikûmeta herêma Kurdistanê bikin. - Ew tawanên DAÎŞê li Şingalê û derdûra wê li dijî kudên êzîdî kirine li gor hemû pîvanan jênosîda ye û em dê bi her awayî lêbixebitin daku ew tawan li ser asata navdewletî weke jênosîda bîn nas kirin û li ser vê pîrsê hikûmeta herêma Kurdistanê berde wam dibe.

William Hague: Lazime Îraq û Sûriya werin parçe kirin

Wezîrê berê dê derve yê Berîtanyayê dibêje lazime jiber Kurdan Îraq û Sûriya werin parçekirin. Wezîrê berê yê derve yê Berîtanyayê William Hague di gotarekî de

ku weke şîret pêşkêşî hevpeymaniya cîhanî ya li dijî terorîstan kiriyê eşkere kiriyê ku lazime jiber Kurdistanê her du welatên Erebi yê Îraq û Sûriyayê werin parçekirin. Hague di axaftinê xwe de eşkere kiriyê ku niha dem hatiye ku Kurd xwe birêvebibin û ji bo vê yekê jî lazime her du welatên Îraq û Sûriyayê werin parçekirin.

Îsraîl: Vê Rûsiya piştgîrî damezrandina dewleta Kurdî bike

Rayedarên Leşkerî yê Îsraîlê dibêjin vê Rûsiya piştgîriya damezrandina dewleta Kurdî bike. Li gor nûçeyêke radiyoya Îsraîlê

yaku li ser zarê rayedarên leşkerî yê vê welatî weguhastiye, vê piştî xistina balesfira şer ya Rûsyayê ji aliyê Tirkiyeyê ve, vê Rûsiya li dijî terorîstan bi awayekî raste rast piştgîrî bide Kurdan bi taybetî li Rojavayê Kurdistanê. Di beşeke din ya nûçeyê han de rayedarên leşkerî yê Îsraîlê eşkere kirine ku Rûsiya tekez li ser vê yekê kiriyê ku vê bi awayekî raste rast piştgîriya dewleta Kurdî bike û li Rojavayê Kurdistanê jî raste rast çek bide hêzên Kurdî.

Barzanî bi berpîrsên Erebestanê re dicive

Hewlêr (Rûdaw)- Serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî piştî serdana xwe bo Îmarata Yekgirtî û civîna ligel berpîrsên Ebûzebe, biryar e serdana Erebestana Siûdî jî bike. Medyayên Erebestanê belav kirin ku, Şahê Siûdiyê serdana Barzanî bo welatî wan girîng dibîne û di bi germî pêşwazî li wî û şanda pê re bikin. Duhî Barzanî di çarçoveya serdanekê fermî de bi rêya Balafirgeya Hewlêrê ya Navdewletî ligel

şandekê çû welatên Kenda. Serokê Herêma Kurdistanê di serî de çû paytexta Îmaratê Ebûdebe. Biryar e berpîrsên şerê li dijî terorê û girîngiya cihê girîng ê Herêma Kurdistanê di şerê li dijî DAIŞê de, herwiha pêwendiyên Hewlêr û Riyazê û vekirina konsulxaneyê wî welatî li Hewlêrê û çend berpîrsên din, di hevdîtina Barzanî û berpîrsên Siûdiyê de werin gotûbêjirin.

Peyama YNKê li ser terorkirina Tahir Elçî

Hewlêr (Rûdaw) – Berpîrsê Polîtbyuroya YNKê Mela Bextiyar li ser terorkirina Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî peyamek belav kir û

got, dixwazin bi şehîdkirina Elçî dengê wêrekê gelê kurd bitemirînin. Mela Bextiyar, li ser terorkirina Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî peyamek belav kir û ragihand, mixabin parêzvanekî din ê azadî û demokrasîyê hat kuştin. Mela Bextiyar diyar kir ku Tahir Elçî ji aliye dijminên azadî û demokrasîyê ve hat şehîdkirin û got, terorîst dixwazin bi vî yekê dengê wêrekê ê gelê kurd bitemirînin û pêşiya karwanê azadiya kurdan bigirin. Wî rayedarê Başûrê Kurdistanê di dawîya peyama xwe de sersaxî ji gelê kurd, xelkê bajarê Amedê û malbata Elçî re xwestiye û daxwaz kiriye, demildest tawanbarên şehîdkirina Elçî bînin dîtin û cezakerin. Alîkarê Sekreterê Giştî yê YNKê Berhem Salih jî li ser terorkirina Tahir Elçî peyamek belav kiriye û gotiye, Tahir Elçî xebatkarê gelê kurd, sembola jêhatî û wêrekiyê bû. Ew namirê û dê di nav dilê kurd û azadîxwazînan cihanê de bijî.

Erdogan û Pûtîn çî ji Kurdan Dixwazin?

Dijayetî û dijminayetî di navbera Tirkîyê û Rûsyayê de gellekî kevn e. Pêdivî ye mirov bizanibe ku di 400 salan de deh ceng bihev re kirine, angoyê her çil salî cengek, ya herf balkêş ew e ku mijara wê dijminayetiye nû dibe, bi taybetî ew cenga bi sedê salan li ser kontrolkirina Derya Reş û girava Qerim di navbera salên (1768- 1884) de kişandî û di nav herdu aliyan de qewimîn. Li demê dirêj Rûsya û dewleta Osmanî şer li ser Qermê bi giranî dikirin. Ta sala (1892) Qerm bi fermî bû beşek ji Rûsya û peymanek li ser hat bestin. Min hewl da ku taybetmendiyê kevine peywendiyên herdu dewletan di bin çavan re derbas bikim, ji ber ku di raberizîn û zirtên Erdogan – Pûtîn de pêjna kevne kêşeya Qermê tê! Li serdema nû, li sedê bîstan, Tirkîya komarî qet nikarî xwe li hember Rûsyayê Sovyetî rabigire, ji ber wê sedemê zû ket dav û hembêza hêzên rojava, ta endamiya NATOyê wergirt. Van çend salên dawî gellek nakokî di navbera herdu dewletan de derdikevin, bi taybetî li ser kêşeyên: (Çeçenistan û Azerbêcan, Asya Navîn û Qerm, Sûriye, helwest ji rêxistinên îslama siyasî û htd...)

tê de Tirkîya dabeş bûye, li ser beşê rojhilat hatiye nivîsandin (Kurdistan) û li ser beşê rojava (Grîk) angoyê Yunanistan. Ji ber ku ev nakokî û dijayetî ne nû ne, ji ber ku Kurdistan di nav de ye? Û ji ber ku NATO ne yekalî ye û ne bi tevahî bi helwesta Tirkîyê re, rewş bi aliye cengeke mezin ve diçe. Wek nimûne, Roger Cohen di (New York Time) de, di bin navê cenga cihanî ya sêyemîn gotarek belav kiriye, tê de zelal dibêje Sûriye wek dewleta Osmanî ya berê perçe dibe û Tirkîya beşek ji vî cenga cihanî ye. Pêwîstî bi helwesteke Kurdis-

Erdogan dixwaze Sûriye tenê di bin deselata îslamîstên nerm û Turkmenan de be. Pûtîn li dijî wê yekê dixwaze Esed bimîne, Elewî û Durzî, Fileh û li dawiyê Kurd li Sûriyê beşdar û xudan deselat bin. Erdogan dixwaze ku sînorê bakurê Sûriyê bi dirêjahiya (920) k.m di bin kontrola wî de be, da ku Tirkîya ji kendava Erebe neyê vebirîn, bikaribe û hewl bide gaza Qeterê di wî sînorî re bigihîne Ewropayê. Lê Pûtîn bi xurtî li dijî vî projeyê radiweste.

Diyar e Erdogan ji ber vî armancê herêma parastî (tampon) dixwaze bilez ava bike û hin guherînan demografînetewî lê bike, da ku deverên Kurdistanî negihin hev. Lê ev proje ne ji armancên Putin e, belkî li dijî wê yekê, Rûsya dixwaze dîwarekê hebe ji Kurd û Filehan di navbera Erebe û Tirkîyan de bilind bibe, wan ji hev dûr bike?! Erdogan xwe dibîne hevalbendê îslamîstên nerm. Pûtîn li dijî hemû rêxistinên Îslamî ye, çî nerm bin çî jî terorîst bin.

Erdogan li dawiyê piştgiriya dijminên stratejîk yê Kurdan dike. Pûtîn rewşê li nav hev dide û ew jî wan dijminên Kurdan dike, hêza wan pûç dike?

Bêyî em gellekî peyvê dirêj bikin, bi kurtî: Herdu dewlet, "Tirkîyê û Rûsya" li Sûriyê, û li dawiyê li seranserê Kurdistanê û Rojhilata Navîn xudan projeyên stratejîk yê cihê ne. Erdogan û Putin dixwazin Kurd ji wan re bibin pir û nêrdewan da bihigêjin armanc û ajendayên xwe û diyar e ku zû ji ber hev ranabin û belkî dijminatîyek berdewam bihev re bikin, çî bi şewazê cenga sar û çî jî bi ya germ. Ji bo Kurd jî ji armancên netewî yê bilind re kar bikin, ji bo sîd wergirtin ji rewşa nû, çî kar ji sîberoja kurdan re girîng e? Çî dive li serzemîne bê kirin? Bersiv ne hesan û amade ye.

Rêz û hurmêt ji hemî kesayetî û hêzên Kurdistanî re heye, lê divê bilez her sê partiyên sereke "PDK, YNK û PKK" li hev bicivin, ji ber ew civîn beşek ji bersivê ye, pêngavek ber bi çareseriyê ye, pêwîst e lihevhatinekê dirust bikin, helwesta Kurdistanî bikin yek, ji ber ku navmala Kurd durîst be, karwan dê bilez derbas bibe, dîsa em hemû dê bîmînin bindest, kole û hevdij, nakok û penaber li ber deriyên.

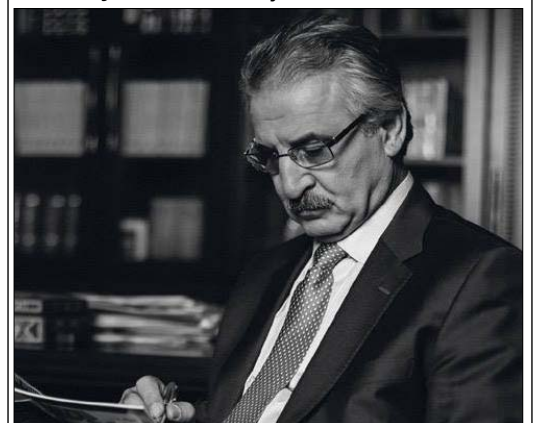

tanî îro heye, girîng e Kurd amade bin ji van bûyerên giran û aktîv re.

Lê gereke em Kurd berî her kesî bûyeran bişopînin, baş bizanin ka herdu dewlet çî ji hev dixwazin?! Ya girîngtir ji me re ew e, ka ev bûyer û rewş dê çî bandor li ser Kurdistanê hebe, dê çî bi xwe re bîne? Ji ber armancên serekî gereke mirov bizanibe ka herdu beranê li meydana çî ji hev dixwazin? Û dê çend poçan li hev bidin yan na? Gelo Ewropa dê li kîjan alî raweste? Li gor berjewendiyên wê ye ku Rûsya û Tirkîyê bikevin cengekê de? Hîn zû ye mirov bersivê bide. Piştî ku AKPê di navbera salên (2004 – 2012) de hat ser deselata Tirkîyê, wek hevkarîyekê digel Rûsya damezrand, ew bixwe rêbazek nû bû ji bo deselata Turkî, peywendî di warê aborî û wîzeyê de kûr kirin û di warên din de geş kirin, ta ku bi hev re rahênan û karê leşkerî yê hevbeş li sala (2006) pêkanîn. Lê piştî sala (2012) nakokî li ser kêşeya Sûrî di navbera wan de derket. Ji bo bersivdanê xwendinek zanistî ji rewşê re pêwîst e, gereke di çend xal û babetan de em nêrînen herdu deselat û serokan bidin berhev.

Mela Bextiyar terorkirina Elçî şermazar kir

Li hemberî şehîdkirina perêzerê kurd Tahir Elçî, ku duhî li bajarê Amedê li ser destî

polîsên AKP'ê hatibû şehîdkirin, Berpîrsê Desteya Kargêr ya Polîtbyuroya Yekîtiya Niştiymanî ya Kurdistanê Mela Bextiyar birûskêyê şermazariyê mweşand û tê de ew kiriyar terorîstî bi tundî şermazar kir.

Di wê birûskêyê de, Mela Bextiyar aşkêre dike ku di dema ku serokê sendîkeya parêzerên Amedê berevanî li her çar stûnên bajarê Amedê ya navçeya Sûrê a dîrokî dike tako nayên rûxandin, ji aliye kesên neheq neyarên azad û aştîyê ve hat terorkirin. Her di dawîya wê birûskêyê de, Mela Bextiyar serxweşî li malbata nemir Elçî û teyavê xelkê Amedê yê şoreşger û serfiraz kir û daxwaza kir ku ew tawanbarên wê buyerê bi zûhtîrî dem bêne girtin û dadgehkirin û sizayên xwe yê yasayî wergirin. **PUKmedia**

Qasîdê aştiyê Elçî hat oxirkirin: Hevalno min serê xwe netewand

AMED (DÎHA) - Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî yê digot "Ji salên 90'î heta niha min li hemberî mezin û generalên we yê JITEM'ê serê xwe netewand û ji we natirsim" hat definkirin. Kekê wî Ahmet Elçî li ser gora bira xwe ev tişt anî ziman: "Doza me doza biratî, wekhevî, aşti û azadiya gelê me ye." Serokê Baroya Amedê Tahir Elçî duh li ber Mînareya

Çar Ling hat kuştin îro ji hêla sed hezaran welatiyan ve li Goristana Yenîkoyê hat definkirin. Piştî merasîna li Bîrdariya Mafên Mirovan a Parka Koşuyoluyê welatiyan bi pankartên "Em te ji bîr nakim" û "PKK ne rêxistina terorê ye" û berzkirina dirûşman heta goristanê meşyan. Cenazeyê Elçî yê bi rengên kesk, sor û zer hatibû xemilandin û flama baroyê ji

hêla hempîşeyên wî ve ji wesayîta cenazeyê hat derxistin. Welatiyan li goristanê bi berzkirina dirûşman hêrsa xwe ya li hemberî dewlet û hikûmeta AKP'ê anîn ziman. Wealtiyan posterên Rêberê PKK'ê Abdullah Ocalan, alên PKK'ê hilgirtin û posterê Elçî li ser wê "Me serê xwe netewand" nivîsbû hilgirtin. "Doza me doza azadiyê ye" Cenazeyê parêzvanê mafên

mirovan û aştiyê Tahir Elçî bi çavan rijandin û wêneyê wî dirûşma "Şehîd namirin" hat danîn ser gora wî. definkirin. Piştî definkirinê welatî qurnefîl danîn ser gora Elçî. Kekê wî Ahmet Elçî li ser gorê axaftinek kurt kir û ev tişt anî ziman: "Doza me doza biratî, wekhevî, aşti û azadiya gelê me ye." welatiyan li ser gora Elçî rondikên

"Biz Rusiyanın kürd hərəkətinə dəstəyini görə bilərik"

Türkiyə prezidenti Recep Tayyip Erdoğan Suriya sərhədi yaxınlığında Rusiyanın Su-24 bombardmançı təyyarəsinin vurulmasından sonra deyib ki, Rusiya ilə gərginliyin eskalasiya olunmasını istəmir. AzadlıqRadiosu baş vermiş hadisənin əhəmiyyətini aydınlaşdırmaq üçün ekspertlərlə söhbət edib. Harvard Universitetinin Rusiya və Avrasiya Elmləri üzrə Davis Mərkəzindən Dmitry Gorenburg deyir ki, bu hadisə Rusiya sərənsin təyyarəsinin Misir üzərində vurulması və Parisdəki hücumlardan sonraya, İŞİD-ə qarşı koalisiyanın yaradılması barədə söhbətlərin gətirdiyi vaxta təsadüf edir. "Bütün bu ölkələr birlikdə işləməli idilər. Ancaq indi aydın olur ki, ölkələrin fərqli maraqları bu işi çətinləşdirir," deyə ekspert qeyd edib.

Londonun Kral Kollecinin müəzərəçisi Alexander Clarksonsa deyir ki, Türkiyə Rusiyanın Suriyaya müdaxiləsini evvəldən bəyənirdi:

"Türkiyə Rusiyanı dəfələrlə xəbərdar edib ki, öz hava məkanına müdaxilələrə dözməyəcək. Bir məqamda isə Erdoğan... düşündü ki, "Biz öz maraqlarımızı qorumaq məsələsində ciddi olduğumuz barədə mesaj göndərməliyik."

Nyu York Universitetinin Qlobal Məsələlər Mərkəzinin professoru Mark Galeotti belə deyir: "Hər şeydən əvvəl biz III Dünya Müharibəsinə doğru getmirik. Putinin çıxışı təkə onun narazılığına ifadə etməirdi, o əməlli-başlı dilxor idi..." Buna da bax: Bəxtiyar Sadıqov: "Azərbaycanlıq bir iş yoxdur"

Vaşinqtonda çalışan ekspert Kyle Frese-in yanaşması da maraqlıdır. O, Ukrayna böhranı zamanı Rusiya ilə Türkiyənin xeyli yaxınlaşdığına diqqət çəkir. Belə ki, bu dövrdə Türkiyə Rusiya qazının daha böyük alıcısına çevrildi. Bu isə Rusiyanın sanksiyalara görə Avropa Birliyi ölkələrinə sata bilmədiyi qazın xeyli hissəsinin

satılması demək idi. O deyir ki, Rusiya Türkiyənin təbi qazının 60%-ni verir. "Onlar bu münasibətləri bitirəcəklərini? Güman ki, yox. Xüsusən də Gazpromun Avropadakı itkilərindən təzə

təzə özünə gəldiyini nəzərə alsaq." Ekspert indiyə qədər iki ölkə arasında buna bənzər insidentlərdən yan keçmək üçün hava məkanı barədə razılaşmanın olmamasından təəcübləndiyini də bildirib.

Təhlilçi Alex Kokcharovsa deyir ki Suriya münaqişəsi ilə bağlı problem ondan ibarətdir ki, o əvvəlcə proksi münaqişə kimi başlanmışdı və bu zaman əsl

sponsorlar münaqişə zonasından uzaq idilər. Döyüşləri yerli proksilər aparırdı. İndi isə münaqişədə iştirak edən əsl sponsorlar arasında məsafə sürətlə azalmaqdadır.

Putinin reaksiyasının necə olacağına gəldikdə isə ekspertlərin bu barədə fikirləri fərqlidir. Alexander Clarkson düşünür ki, Rusiya yaxşı bir şou düzəltməyə nail olsa da, onun Suriyada real kampaniya aparmaq üçün texniki bacarıqları, əlaqələri və gücü yoxdur. Michael Kofman diqqəti insan amilinə çəkir. O, Vladimir Putinin qisasçı, Tayyip Erdoğanınsa ondan da betər olduğunu və heç birinin soyuq başla hərəkət etmədiyini deyir. Onun fikrincə, əgər bu onların bir-birindən əvəz çıxması ilə nəticələnsə vəziyyət nəzarətdən çıxa bilər. Mark Galeotti isə düşünür ki, əgər türklər üzr istəməsələr, onda Türkiyə ilə Rusiya arasında mübarizənin hər hansı formada eskalasiyası baş verə bilər.

"Biz Rusiyanın ekstremist kürd hərəkətlərinə dəstəyini görə bilərik. Opponentinin ən pis düşməni dəstəkləmək Rusiyanın klassik texnikasıdır."

Vaşinqton İnstitutundan Anna Borshchevskaya tərəflərdən hər hansı birinin hərbi qarşılıq istədiyini düşünür. Onun fikrincə, Putin, sadəcə olaraq, vəziyyətdən özünün ölkə daxilindəki imicini dəstəkləmək üçün istifadə edəcək. Wilson Mərkəzində çalışan rusiyalı hərbi ekspert Michael Kofman diqqəti insan amilinə çəkir. O, Vladimir Putinin qisasçı, Tayyip Erdoğanınsa ondan da betər olduğunu və heç birinin soyuq başla hərəkət etmədiyini deyir. Onun fikrincə, əgər bu onların bir-birindən əvəz çıxması ilə nəticələnsə vəziyyət nəzarətdən çıxa bilər. Royal United Services Institutundan Michael Stephens deyir: "Hər iki tərəf bir-birinin Suriyadakı siyasətinə işarə edərək digər qarşı tərəfin terrorçuları dəstəklədiyini deyir... Ancaq tərəflərdən heç biri İŞİD-i Suriyada bir nömrəli təhlükə saymır..."

İran mətbuatı: Arxadan zərbəyə Rusiya dəmir yumruqla cavab verəcək

İran qəzetləri Türkiyəyə Rusiyanın "dəmir yumruğu" barədə xəbərdarlıq edir və yazırlar ki, Moskva Su-24 bombardmançı təyyarəsinin vurulmasına görə cəzalandırıcı tədbirlərə əl atacaq. Qəzetlərdən biri qeyd edir ki, NATO iki

dəstəyə dair ciddi fikir ayrılığı var. Bu üzvlər Rusiya və Türkiyə arasındakı qarşılıqda sürüklənmək istəməirlər – yazır qəzet.

İfrat mühafizəkar "Qüds" qəzeti özünün redaksiya məqaləsini "Ankara Kremlin qəzəbindən ehtiyat edir" başlığı altında dərc edib. Qəzetin sözlərinə görə, Rusiyanın reaksiyası artıq indidən Türkiyə birjalarına təsirini göstərib və xarici valyutaların kurslarının yüksəlişinə səbəb olub.

Rəsmi "İran" qəzeti yazır ki, Kremlin Türkiyə ilə münasibətlərinin səviyyəsini azalda bilər. Qəzet həmçinin qeyd edir ki, Rusiya Türkiyədəki müxalif qruplaşmalara dəstək verə bilər.

İran vasitəçisi qismində

Bununla belə, qəzetlərdən biri Kremlin reaksiyasının Rusiya və Türkiyə arasında hərbi münaqişəyə səbəb olacağına dair şayiələrə inanmadığını yazır. "Aydındır ki, Rusiya və Türkiyə arasındakı qarşılıqda tammiqyaslı hərbi münaqişəyə çevrilməyəcək" – yazır mühafizəkar "Siyasətə-Ruz" qəzeti. "Qərbin vurulmuş Rusiya təyyarəsi ilə bağlı şışirtmələri və tərəflər arasında mümkün münaqişə barədə xəbərlər, sadəcə olaraq kütləvi informasiya vasitələrinin oyunudur. Bu oyunun başlıca məqsədi Tehran qaz samiti, habelə Suriya hökumətinin son uğurları və Rusiyanın terrora müqayisəli kimi başqa mühüm hadisələrdən diqqətin yayındırılmasıdır. Bütün bunlarda məqsəd Suriyadakı hakimiyyətin devrilməsi üçün Vyana danışıqlarında Qərbin təzyiqini artırmaqdır" – yazır qəzet. İslahatpərəst "Bahar" qəzetinin şərhli "İran regionda gərginliyin aradan qaldırılmasının vasitəçisi kimi" sərəlövhəsi altında dərc olunub. Qəzet İran prezidenti Həsən Ruhaninin Türkiyə və Rusiyanı təmkinə çağırmasını yada salır. Adı çəkilməyən ekspertlərə istinadən, qəzet yazır ki, "Yaxın Şərqdə bu yaxınlarda baş vermiş hadisələrə düzgün yanaşılmazsa, bu, İrandan da yan keçməyəcək fəlakətlə nəticələnsə bilər".

Kremlin qəzəbi

"Cəvan" qəzetinin eyni mövzuya həsr edilmiş başqa bir məqaləsində deyilir ki, "NATO daha Türkiyəni dəstəkləmir". "NATO çərşənə axşamı keçirilmiş fəvqəladə iclasda gözlənilməli kimi Türkiyəni dəstəkləsə də, alyansın üzvləri arasında Türkiyəyə verilən bu

Türkiyədə öldürülən Tahir Elçi kimdir?

Noyabrın 28-də Diyarbakırda silahlı hücum nəticəsində Diyarbakır Vəkillər Kol-

edib. Elçi cinayət hüququ və insan haqları sahəsində tanınan bir peşəkar idi.

"Silah, toqquşma istəmirik"

Tahir Elçi vurulmamışdan əvvəl Diyarbakırın Sur yaşayış məntəqəsindəki qarşılıqlarda zərər görmüş tarixi minarənin qarşısında mitinqdə iştirak edirdi. Çıxışında "silah, toqquşma" istəmirik demişdi. Tahir Elçi öldürülməmişdən əvvəl bunları demişdi: "Burdan çağırış edirik. Biz bu tarixi bölgədə bir çox mədəniyyətə ev sahibliyi etmiş bu qədim bölgədə silah səsi, atışma, əməliyyatların keçirilməsini istəmirik. Arzu edirik ki, müharibələr, toqquşmalar, silahlar, axtarışlar bu torpaqlardan uzaq olsun". Tahir Elçi CNN Türk telekanalında söylədiyi "PKK terror təşkilatı deyil" sözlərinə görə terror təşkilatı təbliğatı aparmaq ittihamı ilə saxlanılmışdı. Daha sonra nəzarətdə olmaq şərtiylə buraxılmışdı. Elçi "Tərəfsiz Bölgə" proqramındakı çıxışında demişdi ki, PKK silahlı siyasi bir hərəkətdir: "Çox ciddi dəstəyi olan siyasi bir hərəkətdir". Haqqında açılan cinayət işində 1,5 ildən 75, 5 ilə qədər həbsi istənilirdi. Tahir Elçi noyabrın 29-da Diyarbakırda dəfn edilib.

legiyanın sədri Tahir Elçi öldürülüb. Tahir Elçi vəkil, fəal hüquq müdafiəçisi idi. 1992-ci ildən Türkiyənin kürdlərin sıx yaşadığı Diyarbakır vilayətində müstəqil vəkil kimi çalışıb. Son illər insan hüquq müdafiəçisi kimi geniş fəaliyyət göstərib. Bir çox işləri Avropa İnsan Haqları Məhkəməsinə çıxarıb. Tahir Elçi 1990-cı illərdə mühakiməsiz cəzalar, kəndlərin yandırılması ilə bağlı işlərdə zərərçəkənləri müdafiə edib. O, 1994-cü ildə 26 nəfərin ölümünə səbəb olan Kuşkonar və Koçağılı kəndlərini bombalanması da daxil olmaqla bir neçə səslə-küylü işlərdə vəkil kimi çıxış

Aylan Kurdi-nin ailəsi Kanadaya buraxıldı

Türkiyə sahillərində batmış suriyalı körpə Aylan Kurdi-nin ailəsinə Kanadaya buraxılış üçün icazə verilib. Bu barədə onun Vankuverdə yaşayan bibisi xəbər verib. Tima Kurdi-nin Kanadanın CBS televiziyasına verdiyi məlumata görə, Aylan-ın əmisi 5 uşağı ilə birlikdə tezliklə Vankuverə gələcəklər. 3 yaşlı Aylan bu ilin sentyabrında anası və 5 yaşlı qardaşı ilə birlikdə batmışdı. Onun ailəsi Yunanıstanın Kos adasına getməyə cəhd edirdi. Mətbuatın yaydığı fotolarda körpənin sahil qumlarına batmış sifətşok yaratdı. Bu şəkli Suriya diderginlərinin bəd xəbər həyatlarının

simvoluna çevrildi. Yüzlərlə qaçqın Avropaya keçmək ümidi ilə yola çıxsada,

dənizdə bataraq öləb. Türk mediası iki miqrant qayığının Türkiyədən Yunanıstana üzərək Egey dənizində batmasından və 6 uşağın boğulması haqda xəbər yaymışdı.

ABŞ hərbiçilərini Türkiyə ilə sərhədə göndərdi

Sfera.az xarici KİV-ə istinadən xəbər verir ki, hərbiçilər hazırda Suriyanın

Türkiyə ilə sərhədində yerləşən Eyn Əl Ərəb şəhərindədir. Onlar İŞİD-lə mübarizədə kürdləri dəstəkləyəcəklər. Qeyd edək ki, oktyabrın sonu ABŞ prezidenti Barak Obama amerikalı hərbi qulluqçuların kürd qüvvələrini İŞİD qruplaşmasına qarşı mübarizədə dəstəkləməsi üçün Suriyaya göndərilməsini razılıq vermişdi. **qafqazinfo**

VƏTƏNƏ BÖYÜK MƏHƏBBƏT DUYĞULARI

Nəriman Əyyub sonuncu (hələlik sonuncu) kitabının əlyazmasını bu günlərdə mənə verdi, özü də ürəklə, ərklə dedi ki, al oxu, fikrini yaz. Mən də oxudum, rəy yazanda da ilk dəfə dilimə gələn "şükür" kəlməsi oldu. Ona görə ki, Nəriman müəllim ömrünün kamil çağında hələ də böyük şövqlə yazıb yaradır. O, həyatın sərt sınaqlarında ruhdan düşmür. Vətənə, xalqa inamını itirmir, yurdumuzun gözəlliklərini tərənnüm edir. Vətənimizin bayrağını hər şeydən uca tutur. Onun şənini sidq-ürəkdən nəğmələr qoşur. Vətənimizin sərvətlərinə göz dikənleri nifrətlə qamçılayır. Hərdən düşünürəm ki, Nəriman müəllimdə bu qədər ilham, həvəs hardandır, bu güc-qüvvət ona hardan gəlir?

**İyirmi yaşında işə başladım,
Yaxşı işçi kimi ucaldı adım.
Atam Əyyub oldu mənim ustam,
Doxsan il yaşadı Ana da, şükür.**

Şeirdən görüldüyü kimi, Nəriman müəllimin ilham mənbəyi yalnız əməkdir, sevdiyi işlə, peşə ilə məşğul olmaqdır və ustadı atası Əyyubdur, o dayaxşı yaşayıb və ən əsası hər gördüyü işdən sonra o sirli -xudaya şükür eləməkdir. Kitabı üç hissəyə bölmək olar. Poemalar: "Ulu Öndər", "Tərcümeyi-hal", Rübailər və müxtəlif səpkili şeirlər.

İstər poemalarda, rubailərdə və müxtəlif səpkili şeirlərdə həyatın, daha doğrusu, Azərbaycanımızın tarixi bədii lövhələrlə əks olunur. "Ulu Öndər" poemasında 20-ci əsrin ikinci yarısından başlayan tariximiz öz əksini tapır. Bu tarixin qəhrəmanı Azərbaycan xalqının ləyaqətli oğlu Heydər Əliyevdir. Onun içtimai-siyasi fəaliyyəti poemanın əsas sujet xəttini təşkil edir. Ulu Öndərin xalqın təkidi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gəlməsi və daxili düşmənlərimizlə xarici düşmənlərin əlbir olması və bütün çətinliklərə baxmayaraq, Heydər Əliyevlə və xalq birliyinin tənənəsi poemada geniş tərənnüm olunur. Heydər Əliyevin dövlətçilik təcrübəsi, xalq sevgisi, siyasi uzaqqörənliyi poemada böyük məhəbbətlə qələmə alınıb. Erməni işğalçılarına dərin nifrət hissi, dövlətçiliyimizə böyük inam poemanın əsas məzmunudur.

Nəriman Əyyubun belə şövqlə yazıb yaratmasının daha bir ciddi səbəbi var. Bu da onun Qərbi Azərbaycanda anadan olmasıdır. Onun qanında qədim yurd yerlərimizin sevgisi çövlan eləyir. Həmin sevgidir şairimizə qol-qanad verən. Dağlarımızın, axar-baxarlı yaylaqlarımızın mayasıdır onun qan damarlarını belə qoşduran. Nəriman Əyyub "Tərcümeyi-hal" poemasında öz taleyini

yazmışdır. Şairin faciəli taleyi xalqın taleyi ilə eynidir. Bu faciəli tale 1949-1953-cü illərdə Stalinin əmri ilə 200 min azərbaycanlının Kür-Araz ovalığına köçürülməsidir. Dədə-baba yurd yerlərindən didərgin salınan azərbaycanlılardan biri də Nəriman Əyyubun ailəsidir. Şair hələ də o doğma yerlərin həsrətini çəkir. Poema Qərbi Azərbaycanın canlı xətirəsi və xəritəsidir.

**Çay qırağı, yaşıl meşə, göy çəmənlər,
Çayın gözəl şırıltısını sevirəm.
Meşədəki yaşıl yarpaq, yasəmən,
Külək vuran xırıltısını sevirəm.**

**Kəpəzin döşündə o xan bulağı,
Qırx bulağı olan gözəl yaylağı.
Haçadili olan o gözəl dağı,
Şimşək çaxan nərlitsin sevirəm.**

Poemada Qərbi Azərbaycanın yer-yurd, dağ, çay-bulaq, kənd, el-oba adları böyük məhəbbətlə təsvir edilir. Nəriman Əyyub həmin yerlərdən güc-qüvvət almışdır. Onun ilham mənbəyi qoyub gəldiyi, əlindən aldığı doğma, əziz yurd yerləridir. Yurd yerinin ağrısı Nəriman müəllimin bütün şeirlərində ana xətt kimi keçir.

**Çay kimi çağlayan Porpor bulağı,
Ondan aşağıda Ələkbər dağı.
Ağmanqalın, Dəvəgözün yaylağı,
Orda kəhər çapan Ərən necə oldu?**

**Vedibasarımmın Milli dərəsi,
O Mirzik kəndində gəldim dünyaya.
Gözəldir bu yerin hər mənzərəsi,
Oradan boylandım günəşə, aya.**

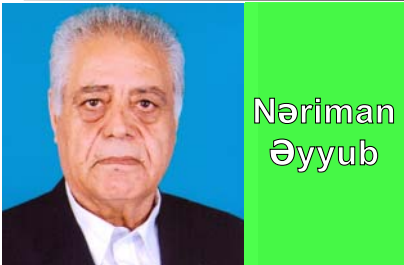
Nəriman Əyyubun kitaba daxil etdiyi rubailəri içtimai, fəlsəfi xarakter daşıyır. Burada da vətən, xalq məhəbbəti əsas rol oynayır. Şairin vətən sevgisi, müharibəyə qarşı kəskin etiraz, sülhə, əminamanlığa çağırış şairin əsas məqsədidir. Kitaba şairin müxtəlif mövzularda şeirləri də daxil edilmişdir. Nəriman müəllim öz dəsti-xəttinə həmişə sadıq qalaraq qələmini müxtəlif mövzularda sinayır.

**Axırıncı çərşənbə, Novruz bəvramı
Gəldi ürəyimdə yaz təzələndi.
Oynadı, rəqs etdi, şənələndi hamı,
Bu qoca qəlbimdə naz təzələndi.**

Nəriman Əyyub həmişə şair kimi təzə və yenidir. Mən Nəriman Əyyuba yeni yaradıcılıq uğurları arzu edirəm.

**Qəşəm
Nəcəfzadə,
Azərbaycan
yazıçılar
Birliyinin
İdarə
heyətinin
üzvü**

Nəriman
Əyyub

ULU ÖNDƏR Poema

Böyükdən böyükdür O Ulu Öndər,
Eləcə doğulub ilk gün anadan.
Ondadır igidlik, ondadır hünər,
Müxalif nə gizlət, nə də onu dan.

Orta məktəbdə də əlaçı idi,
Şagird yoldaşlardan fərqli göründü.
Bu igidlik onda qaldı əbədi,
Nə tənbel olmadı, nə də ərinədi.

Atasının adı Peyğəmbər adı,
Özünün də adı onlardan biri.
Öz atası idi onun ustadı,
Bütün övladlardan O idi iri.

Yaş ötdü qurtardı orta məktəbi,
Orta məktəbdə də əlaçı oldu.
Hamıdan itiydi o iti təbi,
Sanma belələri dünyada boldu.

Bu nadir insanlar yaranır tək-tək,
Bir neçə əsirdə yaranır biri.
Bir də ki insanı böyüdü əmək,
Böyük olur əqli, həm də səbiri.

Xoşa gəlməz işə baş qoşmadı O,
Hünəri tam idi, kişi hünəri O.
Eylədiyi işlərdən heç çasmazdı O,
Böyük işlər gördü illərdən bəri.

Dahilər dahitək yaranır eldə,
Elə ilk günlərdən fərqli görünür.
Onları çox sevdi Vətən də, el də,
Nə tənbel görünür, nə də ərinir.

İlk gündən əqilli olubdur Heydər,
Təhlükəli yerdə işləyən zaman.
Elə orada da göstərib hünər,
Ən çətin işlərdən çıxırdı hər an.

Çox böyük olubdur onun hünəri,
Gündən-günə daha böyük görünüb.
Özüm də görmüşəm illərdən bəri
Nə tənbel olmayıb, nə də ərinib.

Sovetlər dövründə xeyli işlədi,
Azərbaycanımda Birinci Katib.
Gözümlə görmüşəm nələr eylədi
On beş respublikadan Birinci Katib.

Baş katib olanda ana Vətənə,
Az keçməmiş Vətən oldu birinci.
Mükafatlar aldı O dönə-dönə,
Vətənin yüksəldi gündə sevinci.

Sovet Dövlətinin O Başbiləni,
Azərbaycan irəlidedi söylədi.
O da təriflədi bizim Vətəni,
Onda Heydər bilin nələr eylədi.

Həmin zaman batmış olan ölkəni,
Qısa vaxtda irəliyə çıxartdı.
Söyləyirəm doğru bilin siz məni,
Gecələr də sanki qısa vaxt yatdı.

Azərbaycan hər il aldı bayraqlar,
On beş respublikanın ən qabaqçılı.
O illər əbədi qaldı yadigar,
Bayramlar keçirdi onda hər ili.

Dəyişdi ölkəmin bütün hər yeri,
Kəndlərdə tikildi böyük saraylar.
Belə dirçəlişin oldu səməri,
Hoş keçdi işimiz həftələr-aylar.

Sosialist Əməyi Qəhrəmanları,
Çoxaldı illərlə, aldı medallar.
Qəhrəmana döndü işçinin yarı,
Yadigar qalıbdır bizə o hallar.

O vaxt işləyirdim bizim sovxozda,
Beş min ton pambığı bizlər verirdik.
Milyonə döndü həmin sovxoz da,
Pambıqları maşınlarla dərirдик.

İlin axırında böyük mükafat
Alırdı, sovxozun zəhmətkeşləri.
Alırdıq illiyi həтта iki qat,
Heydər işlədiyi illərdən bəri.

Beləcə işlədi Heydər Əliyev,
Xalqımız yaşadı xoşbəxt-firəvan.
İşçilər söylədi onu yaxşı sev,
Gülüstanə döndü şən Azərbaycan.

Sosialist Əməyi Qəhrəman adı,
Özünə verildi ikicə dəfə.
O da oldu rəhəmanlar ustadı,
Atırdı gülləni doğru hədəfə.

Yaxşı işləri cavabsız qalmadı,
Siyasi Büroya üzv seçildi.
Mötəbər kürsülər üzünə güldü,
Ən böyük yerlərdə adıçəkildi.

Moskovaya dəvət olunan zaman,
Yığdı öz başına neçə insanı,
Xeyli qəhərləndi Heydər həmin an,
Sanki vətənidən ayrılır canı.

Qəhərlə oxudu Azərbaycanı,
O zaman gözündən xeyli yaş axdı.
Fikirə qərq oldu həmin o anı,
Baxdı insanlara O xeyli baxdı.

"El bilirkə sən mənimsən,
Yurdum yuvam məskənimsən.
Anam doğma vətənim sən,
Ayrılarımı könül candan,
Azərbaycan, Azərbaycan".

Vurğunun bu şəri təsəlli oldu,
Gözlerini sildi yaylığı ilə.
Sanki məğrur sifət bir azca soldu,
Sonra sağollaşdı O gülə-güle.

Beləcə ayrıldı doğma vətəndən,
Getdi Moskvaya işləmək üçün.
Elə həmin gündən başa düşdü də,
Apardı oraya O tamam köçün.

Eləki çatanda O Moskvaya,
Seçildi Baş Nazir birinci qolu.
Orada da döndü günəşə-aya,
O böyük bir dahi, O əqli dolu.

Sovet Dövlətinin çətin işləri,
Ona verildirdi xaincəsinə,
Hər şeyi aşırırdı onun hünəri,
Hər çətin işlərə gərirdi sinə.

Xain xristyanlar bəzən sevinmir,
Onun eylədiyi qəhrəmanlığa.
Sanki iradəsi dəmir-dir-dəmir,
Əhəmiyyət vermirdi, hər alçağa.

Eləki Brejnıyev öldüyü zaman,
Seçmək istədilər onu birinci.
Bəziləri ona vermədi aman,
Heç təsirlənmədi o qəlbi inci.

Birinci olsaydı o zaman Heydər,
Hələ yaşayırdı Sovet dövləti.

Ondaydı igidlik, ondaydı hünər,
Dağıtmaq olmazdı dövləti qəti.

Heydəri sevmirdi xain Qarbaçov,
İstəyirdi onu çıxartсын işdən.
Fəqət saymayırdı Heydər dəlisov,
Əl çəkə bilməzdi kişi vermişdən.

Ancaq nə etməli çox idi onlar,
Birmüsəlman nə eyləsin onlara.
Vəhşi canavarlar, o qəlbiqanlar,
Bir də ki onları aldatmış yanlar.

O vaxt xəstələndi söndü Zərifə,
O böyük sevgisi ilk zərbə oldu.
Sanki güllə dəydi olan hədəfə,
Çox təsir eylədi bir az da soldu.

Sevgisiz, tənhalıq sarsıtdı onu,
Ürəyində infakt yarandı dərhal.
O sevginin heçvaxt olmazdı sonu
Özünü bərk tutdu olmadı bihal.

Dəfn oldu Zərifə O xəstələndi,
Müalicə olurdu xəstəxanada.
Sandığı dinc yeri doğma vətəndi,
Yenə incitdilər xəstəxanada.

Çıxartdılar Onu ərizəsiylə,
Qısa vaxt yaşadı orada yenə.
Partiyadan çıxdı O bilə-bilə,
Can atırdı gələ doğma vətənə.

Erməniyə satılan vəhşi, Qarbaçov,
Bakıya göndərdi böyük bir ordu.
Ona da qoşuldu neçə vəhşi ov,
Dağıtdı şəhəri Bakı tək yurdu.

Qırıldı nə qədər günahsız insan,
Vecinə almadı o yaramazlar.
Bakı qana döndü həmin o zaman,
Qırıldı boylandı o əqli azlar.

Qırmızı meyda dindi Heydər bəy,
Ağladı xalqın ağır dərdinə.
Təqib eyləyirdi neçə ağıl səy,
Heydər güvənirdi xalqın mərdinə.

Qəflədən köç etdi O vətəninə,
Vətəndə də rahat buraxmadılar.
Təxribatlar yaradırdılar yenə,
Biqeyrətlər eyləmədilər ar.

Qala bilmədi heç bir az Bakıda,
Uçdu tayarəylə Naxçıvanına.

Fəqət istəyirdi doğma Bakıda,
Arxayın baxardı şirin canına.

İki əlli qucaqladı Naxçıvan,
Görüşməyə gəldi bütün camaat.
O gözəl vətəni-o nəxşicahan,
Orada başladı yenidən həyat.

Oradan seçildi Ali Məclisə,
Naxçıvanın Ali rəhbəri oldu.
Qulaq asdı muğamata, təcnisə,
Naxçıvan igidi bilin ki boldu.

Güvəndi ordaki qəhrəmanlara,
Bir də saf üekli olan xalqına.
Hələ çox keçməmiş xeylicə ara,
Səfərlər eylədi ordan hər yana.

Türkiyəyə tərəf düzəltdi körpü,
Açdı o körpünü Dəmirəl ilə.
Qardaşlıq körpüsü oldu o körpü,
"Bir xalq, iki dövlət"-gətirdi dilə.

Bu sözü daimi əzbər dillərdə,
Türk xalqını qardaş sandıq hamımız.
Bir-birinə yaxın oldu dillər də,
Bərabərdir səhərlə axşamımız.

Ali Sovetə də oldu deputat,
Ağız büzdü Bakıdakı nadanlar.
Cəsarət topladı Öndər ikiqat,
Heç kimi saymadı O həmin anlar.

Gəldi cəsarətlə sözünü dedi,
Zalda qışqıranı heç də saymadı.
Onun igidliyi daim əbədi,
Heydəri Kərrardı peyğənbər adı.

Qaldı Naxçıvanda bir müddət belə,
Dəyişdi Sovetlər olan bayraqı.
Cümhuriyyət bayrağı göstərdi elə,
O vaxtdan əbədi qalan bayraqı.

Referendum keçiriləndə Bakıda,
Qoymadı Naxçıvan versin ona səs,
Sovetləri istəmirdi Bakı da,
Referendum keçdi Bakıda əbəs.

Xalq küçəyə çıxıb demişdi sözün,
Heç kim istəmirdi Sovet Dövlətin.
Özün də şahidsən, oxucum, özün,
Bir daha istəmək olmazdı qəti.

(ardı var)

Rusya'dan Türkiye'ye: Vize geri döndü, görüşme yok

Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, 1 Ocak'tan itibaren Türk vatandaşlarının Rusya'ya vizesiz seyahat

uygulamasının askıya alınacağını açıkladı. Moskova'da Suriye Dışişleri Bakanı Velid El Muallim ile ortak basın toplantısı

Elçi'nin Koşuyolu Parkı'ndaki cenaze töreninde konuşan HDP Eş Genel Başkanı Demirtaş, "Tahir'i öldüren devlet değil, devletsizliktir." dedi. Demirtaş'ın sözlerinden satır başları: Elçi yatağında ölmeyeceğini bilenlerdendi

Elçi, yatağında yastığında ölmeyeceğini bilenlerdi. Hepimiz böyle çıkmadık mı yola? Çocuklarımız torunlarımız yataklarında rahat ölsünler diye canımızı ortaya koyduk, bizi yıldırma- lar böyle. Sevgili eşinin de belirttiği binlerce onbinlerce faili meçhul karşılayacak. Hepsisi çok tanıdık, hikayeleri aynı. Tıpkı Kürdistan toprakları gibi acıdır yaşam öyküleri. Her birinin yaşam öyküsü acı tarihi, topraklarımızın tarihiyle aynıdır. Seni Allah'a emanet ediyoruz. Çok şükür ki yüzbinlerce dostumuz var, Kürd ile Türk ile demokrasiye inanan yüzbinler bugün

düzenleyen Lavrov ayrıca "Türkiye'nin terörle mücadeleye bağlılığı konusunda soru işaretleri olduğunu" söyledi. Lavrov "Ankara'nın faaliyetleri ve terörizmi yok etme konusundaki taahhütleri konusunda daha çok sorumuz var" dedi. Öte yandan Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Pazar günü Paris'te görüşme talebi Kremlin tarafından reddedildi. Putin'in danışmanı Yuri Uşakov, "Türkiye özürlü dilemeye hazır değilse Erdoğan'la görüşmeyi reddediyoruz" dedi.

Moskova'da düzenlenen basın toplantısında gazetecilerden Putin'in Erdoğan'la görüşüp görüşmeyeceği sorusunun gelmesi üzerine Uşakov, "Türkiye'nin basit bir özürlü dilemekten kaçındığını görüyoruz" dedi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan dün yaptığı

açıklamalarda, Suriye sınırında düşürülen Rus savaş uçağı konusunda özür dilemeyeceğini, asıl özür dilemesi gerekenin hava sahası ihlali yapan Rusya'nın olduğunu söylemişti.

Putin'in Paris iklim zirvesinde İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu'yla Suriye konusunu ve Filistin'i görüşeceği, ayrıca Almanya Başbakanı Angela Merkel ile biraraya geleceği belirtildi.

"Rusya ateşle oynamasın"

Cumhurbaşkanı Erdoğan da bugün Bayburt'ta katıldığı toplu açılış töreninde, Rusya ile ilişkilere zarar vermek istemediğini, ancak Rusya'nın ateşle oynamamasını tavsiye ettiğini söyledi.

Türkiye'nin Rus uçağını kasıtlı olarak düşürmediğini söyleyen Erdoğan, olayın sadece sınır ihlaline verilen otomatik bir tepki olduğunu söyledi. Rusya'nın Suri-

ye'ye müdahil olmasına karşı çıkan Erdoğan, "Şu anda Rusya orada. Biz defalarca söyledik, sizin orada ne işiniz var? Neymiş, Suriye rejimi davet etmiş. Şu anda gayrimeşru bir devlet var Suriye'de. Siz her davete icabet etmeye mecbur musunuz?" dedi. Erdoğan "Rusya'nın uçak meselesini bahane ederek, Suriye'deki askeri bağlarını güçlendirmesinin gerisindeki kurnazlığı da görmüyor değiliz" şeklinde konuştu. Erdoğan "Rusya'ya çok samimi olarak, ateşle oynamamasını tavsiye ediyoruz" dedi.

Petrol tartışması

Cumhurbaşkanı Erdoğan konuşmasında, Putin'in "İŞİD petrolü Türkiye'ye satıyor" iddiasına da yanıt verdi ve "DEAŞ'tan petrol alacak kadar haysiyetsiz değiliz" dedi. Erdoğan dün de Türkiye'nin petrolünü başta Rusya olmak üzere şeffaf bir şekilde meşru kaynaklardan temin ettiğini ifade etmişti. (BBC)

Selahattin Demirtaş: Tahir'i öldüren devlet değil, devletsizliktir

arkandan ağıt yakıyor.

Bu devlet hiçbir zaman

hepimizin devleti olmadı

Bu siyasi cinayetin tam olarak aydınlanacağından şüphemiz var. Haklı şüphemiz var, geçmişte o kadar çok yaşandı ki topraklarımızda benzer acılar yaşandı. Hiçbirinin arkasından failer yakalanacak diye içimiz rahat uğurlamadık. Çünkü bu devlet hiçbir zaman hepimizin devleti olmadı. Herkes devleti kendi mülkü gibi kullandı.

Tahir'i öldüren devlet değil devletsizliktir

Hepimizin olsun diye, ortak yönetim olsun diy eçok uğraştık; uğraşıyoruz. Ama Kürd halkı şunu iyi biliyor; Tahir'i öldüren devlet değil, devletsizliktir. Çünkü biliyoruz ki bugün barış

elçisi başkanımızın arkasından 'oh olsun' diyen on milyonlar da var. Ankara'da bu acıyı yüreğinde hissetmeyen bir yönetim, anlayış var. Nasıl bizim yönetimimiz diyebiliriz. Acıda bile ortaklaşmayan bir toplumu nasıl bir arada tutabiliriz.

Türkan Elçi: Kaldı mı senin gibi güvercin?

Tahir Elçi'nin eşi Türkan Elçi, cenaze töreninde yaptığı konuşmada, "Kaldı mı senin gibi güvercin? Şimdi Tahir Elçi'yi orada binlerce faili meçhul karşılayacak, onu bağrına basacak" dedi. "O da diyecek ki, yurt dışına çıkış yasağım bitti. Artık özgürüm" diyen Türkan Elçi, "Kıtaları denizleri fersah fersah gezebilirim" ifadelerini kullandı. **NerinaAzad**

Diyarbakır'da gerçekleştirilen saldırıda Tahir Elçi ve 2 polis hayatını kaybetti.

Bu sabah Diyarbakır'da Dört Ayaklı Minare'nin bulunduğu sokakta Baro Başkanı Tahir Elçi ve iki polisi kim öldürdü? Olayın nasıl olduğuna ilişkin mobese kayıtları yanında farklı haber ajanslarına ait kamera görüntüleri de bulunuyor. Olay, Tahir Elçi'ye yönelik planlı bir suikast mıydı? Elçi'nin de içinde bulunduğu gruba, basın mensuplarına ve güvenlik için orada bulunan polis memurlarının üzerine kim ateş açtı?

Uzun bir zamandır PKK Silvan, Nusaybin, Silopi gibi şehir merkezlerinin yanı sıra Diyarbakır Sur'da da özyönetim ilan ile birlikte mayınlı hendekler kazıp barikatlar kurarak güvenlik kuvvetleriyle çatışıyor. Sokağa çıkma yasaklarının yaşanmasına, gerilim ve çatışmalı atmosferin bölgeye hâkim olmasına vesile olan mezkur özyönetim siyaseti bugün acı meyvelerinden birini daha verdi. Sur'da ticari bir aracı durduran polisler ateş içerisinden ateş açılıyor ve ilk anda iki polis vuruluyor. Araç içerisindeki PKK'lardan biri araçtan inerek Dört Ayaklı Minare'nin bulunduğu sokağa doğru ateş açarak kaçıyor. Bu esnada çevresinde basın ve emniyet mensuplarının da bulunduğu basın açıklaması yapan grubun üzerine ateş açılınca polisler tarafından karışık veriliyor.

Görüntülerde net olarak görüldüğü üzere silahlı PKK'lının sokağın bir başından diğerine doğru yayılım ateşi açarak koşarken polis de silahla karşılık veriyor.

Tahir Elçi ve İki Polis Nasıl Öldürüldü?

Yoğun silah atışlarının yapılmasını takiben PKK'lı militan yaralı olarak kaçıyor. Ancak üzerine ateş açılan topluluktan Tahir Elçi'yle birlikte grup içinde bulunan iki polis memuru ve bir basın mensubu yaralanıyor. Ağır yaralanan Tahir Elçi ve bir polis memuru kaldırıldığı hastanede hayatını kaybetti. Diğer polis memuru ve basın mensubunun tedavisi ise tedavi ediliyor.

Olayın akışı takip edildiğinde çatışmanın Tahir Elçi ve içinde bulunduğu gruba planlı bir saldırı olmadığı görülüyor. Kontrolde polise saldırıp kaçan PKK'lıların Elçi'nin de içinde bulunduğu sokağa dalmasıyla birlikte yayılım ateşi açtığı ve bu esnada dört kişinin vurulduğu görülüyor. Tahir Elçi'nin özellikle hedef alınmış olma ihtimali çok düşük bir ihtimal gözüküyor. Elbette Elçi statüsü ve rolü itibarıyla her zaman böyle bir saldırının hedefi olabilir. Lakin bu ihtimal bu sabah yaşanan saldırıyı suikast sınıfına sokmaya yetmiyor. Asıl olarak hedef alınan Tahir Elçi ve içinde bulunduğu grup değil polis memurlarıdır. Polisin sokağın başından koşar vaziyette ateş açarak gelen PKK'lıya yönelik karşılık vermesiyle çatışma çıkmıştır. Polis kamerası dâhil en az dört-beş kameranın kayıta olduğu bir basın açıklamasına kim yayılım ateşinde bulunabilir? Hedefte bulunan sadece Tahir Elçi değil içinde bulunduğu bütün gruptur. İki polisin ölümünü, bir polis ve

gazetecinin de yaralanmasını görmezden gelecek veya önemsizleştirerek bu saldırı

analiz edilemez. Üstelik Tahir Elçi'ye yönelik bir suikastın ne kadar büyük bir infiale sebep olabileceği, bu cinayetin hiçbir surette örtülemeyeceği ortadayken kimi basın-yayın organlarının PKK medyası gibi yayına kalkışması klasik bir ajitasyon ve provokasyon taktiğidir. Tahir Elçi'nin siyasal kimliği ve duruşuna bakarak bu saldırıyı Hükümet'le ilişkilendirmek tanıdık bir komplo teorisi. Hükümet'in, Emniyet'in Elçi'nin temsil ettiği siyasal çizgiye bakışı bellidir. Ama sadece bu duruma bakarak ve üstelik de eldeki görüntüleri inkâr ederek PKK'yı aklamaya

ve faturayı Hükümet'e fatura etmeye kalkışmak açıkça kirli bir provokasyondur. Haber diline sirayet eden "ateş eden kişi sakallıydı" söylemi klasik 'irtica' haberleri mantığının sürüp gitmekte olduğunu gösteriyor., PKK'lının olaydan birkaç dakika önce sokağın sonundaki caddede polis ekiplerine saldırıp oradan kaçtığını saklayıp, eşkâli 'sakal'dan ibaret olarak lanse etmek masum bir habercilik anlayışı değildir. Zaten olayın hemen akabinde HDP Genel Merkezi adına yapılan açıklamada "Saray, AKP Savaş Hükümeti, İŞİD, planlı suikast" gibi vurgularla yapılmak istenen besbellidir. "Tahir Elçi, bir çatışmanın ortasında kalmadı"ysa eğer polisleri ve gazetecileri kim vurdu? Bu cinayet "Hrant Dink cinayeti gibi Gladys'nun tertiplendiği siyasi bir cinayet"se sokağın diğer ucundan ateş açarak gelen PKK'lının bu cinayetteki rolü nedir? Bu soruların cevabı sıradan değil müphem de değil. HDP hem kurumsal olarak hem de tüm bileşenleriyle alenen yalan ve iftira üzerinden provokasyon siyasetini tirmandırıyor. Planlı programlı değilse bile Tahir Elçi ve polislerin katili PKK'dır. Fakat garip olan şudur ki bu saldırıda Elçi ölmemiş olsaydı iki polisin öldürülmesi olayı basit bir üçüncü sayfa haberi olarak kalmaya mahkum olacaktı. Anlaşılan o ki PKK ve HDP kendisine müzahir çevrelerle beraber katline sebep oldukları Tahir Elçi'nin cenazesi üzerinden yeni ve güçlü bir propaganda fırsatını daha ganimete çevireceklerdir.

Kenan Alpay

Kürt partilerinden ortak açıklama: Lanetliyoruz!

Diyarbakır Barosu Başkanı Tahir Elçi'nin öldürülmesi olayı, Kürt partileri tarafından kınandı. Kürdistan Özgürlük Partisi (PAK), Kürdistan Demokratlar Platformu, (KDP-Bakur), Özgürlük ve Sosyalizm Partisi, Katılımcı Demokrasi Partisi (KADEP), Kürdistan Sosyalist Partisi (PSK), Kürdistan Parti (PAKURD) ve Azadi Hareketi, Elçi'nin öldürülmesine ilişkin ortak bir açıklama

yaptı. "Tahir Elçi'nin katledilmesi, özgürlüğün ve demokrasinin katledilmesidir" denilen açıklamada, "Nasıl gerçekleşmiş olursa olsun, bu saldırı esas olarak Kürdistan halkına yönelik yapılmıştır" denildi.

Elçi'nin öldürülmesinin, yürütlen savaşın bir parçası olduğu belirtilirken, devlete ve PKK'ya çatışmaların durdurul-

ması çağrısında bulunuldu. Açıklamanın sonunda, "Tahir Elçi'nin katledilmesini şiddetle lanetliyoruz. Tahir Elçi'nin ailesine, Diyarbakır Barosu'na ve bütün Kürdistan halkına başsağlığı, yaralılara da acil şifalar diliyoruz" ifadeleri yer aldı.

Elçi, bugün Diyarbakır'ın Sur ilçesinde basın açıklaması yaptığı sırada çıkan çatışmada yaşamını yitirdi.

Президент Курдистана встретился с заместителем госсекретаря США

Президент Курдистана Масуд Барзани в понедельник встретился с заместителем госсекретаря США Энтони Блинкеном. Они обсуждали борьбу с "Исламским государством" (ИГ) и успешное освобождение Синджара. Блинкен прибыл в Эрбиль в

понедельник 23 ноября после своего визита в Багдад. На встрече Барзани заявил, что без поддержки с воздуха со стороны США и других партнеров по коалиции освобождение Синджара было бы невозможным. "Освобождение показало, что при тесном

сотрудничестве и координации, ИГ может быть побеждено", сказал Барзани.

Г-н Блинкен похвалил военные успехи сил пешмерга и заявил, что правительство Соединенных Штатов будет и впредь поддерживать Курдистан.

Турция: покушение на лидера прокурдской партии

В Турции совершено покушение на лидера прокурдской Партии демократии народов Селахаттина Демирташа – в воскресенье вечером его машина была обстреляна в городе Диярбакыре на юго-востоке страны.

Нападавший целился в

лобовое стекло, но пуля попала в бронированное заднее. В результате инцидента никто не пострадал. Полиция рассматривает версию покушения на Демирташа и разыскивает преступника. Его личность пока не установлена. Сам Демирташ отнесся к

происшествию философски. "Смерть – решение Бога," – написал он на своей страничке в Twitter.

На прошедших парламентских выборах в Турции прокурдская Партия демократии народов получила 10% голосов избирателей, в 5 раз

меньше, чем правящая партия. 10 октября в Анкаре перед началом митинга в знак протеста против всплеска насилия из-за турецко-курдского конфликта смертники устроили два взрыва. В результате теракта погибли 102 человека.

Глава курдского спецназа прокомментировал текущую ситуацию на фронтах

Командующий курдским спецназом "Зеревани", Азиз Вайси, заявил, что курские войска будут преследовать террористическое "Исламское государство" (ИГ) на всех территориях, где оно может представлять угрозу для Курдистана. Подчеркивая сотрудничество между пешмерга и международными коалиционными силами в операции по освобождению

езидского Синджара, Вайси сказал, что эта победа пеш-

мерга значительно ослабила боевиков ИГ, потерявших маршруты поставок, связывающие их основные базы в Ираке и Сирии – Мосул и Ракку.

Он подтвердил, что никакие другие курдские силы, кроме пешмерга, не принимали участия в этой операции, и заявил, что "Рабочая партия Курдистана" (РПК) хочет убедить местных езидов

"стать коммунистами". По его словам, сирийские курдские силы пешмерга – "Пешмерга Рожавы", подготовленные в Курдистане и вооруженные США, приняли участие в боях за Синджар под руководством министерства пешмерга Курдистана. Комментируя недавние столкновения между шиитскими ополченцами "Хашд аль-Шааби" и пешмерга в курдских районах провинции Салахаддин, Вайси ска-

зал, что шиитские боевики произвели разрушения и насилие в этом районе, чем "похожи на Исламское государство". Вайси также высказался по поводу планируемой миссии по освобождению Мосула. По его данным, она была отложена из-за неготовности иракской армии. Он отметил, что изгнание боевиков ИГ из Синджара будет иметь значительное влияние на освобождение Мосула.

Лидер сирийских курдов: мы готовы к взаимодействию с РФ против террора

Сирийские курды готовы наладить взаимодействие с Россией по борьбе с терроризмом в Сирии, заявил лидер курдской партии "Демократический союз" Салих Муслим. "До настоящего момента у нас не было возможности наладить с Россией активное сотрудничество. Но

мы были бы рады, если бы такая возможность появилась. Россия еще не приблизилась вплотную к нашему региону, она активно действует на западе. Думаю, в будущем мы сможем наладить диалог по военному взаимодействию с российской стороной", — сказал он в интервью

Sputnik. Россия начала наносить авиаудары в Сирии по позициям террористов группировки "Исламское государство", запрещенной во многих странах, в том числе в РФ, в ответ на просьбу сирийского президента Башара Асада. При этом коалиция во главе с США с сентября 2014

года наносит удары по позициям ИГ в Сирии в обход СБ ООН и не координирует свои действия с сирийскими властями. Президент РФ Владимир Путин неоднократно заявлял, что главная цель российской операции в Сирии не поддержка президента Башара Асада, а борьба с

международным терроризмом.

Французский авианосец нанес первый удар по "Исламскому государству"

Французский авианосец "Шарль де Голль" нанес первый удар по позициям "Исламского государства" (запрещенная в России террористическая группировка) в Сирии и Ираке. В состав авиакрыла "Шарля де Голля" входят 18 истребителей Rafale-M и восемь модернизированных истребителей-бомбардировщиков Super Etendard. Эти 26 машин, способные атаковать наземные цели управляемыми и неуправляемыми боеприпасами разных типов, составляют основу ударной мощи французской группировки, направленной на борьбу с террористами. Кроме того, в состав авиакрыла французского авианосца в этом походе включены два "летающих радара" E-2C в модернизированном варианте Hawkeye-2000 американской постройки, два вертолета SA.365N Dauphin и один вертолет SA.319B Allouette III. Помимо

самолетов и вертолетов флота на палубе "Шарля де Голля" также размещен один вертолет AS.332 Super Puma Военно-воздушных сил Франции. Как сообщает телеканал France 24, авианосец прибыл в восточное Средиземноморье в ночь на 22 ноября. Предполагается, что поход займет около четырех месяцев, но этот срок может быть продлен. Напомним, как писала ранее Правда.Ру, вооруженные силы Франции участвуют в воздушной кампании против ИГ в составе международной коалиции, возглавляемой США. Если сначала французские самолеты наносили удары только по целям в Ираке, то с 30 сентября ВВС Франции осуществили первую бомбардировку позиций экстремистов в Сирии. Тогда погибли 30 боевиков, включая 12 детей из движения "Дети халифата". В

время своего визита в Москву в начале октября, президент Франции Франсуа Олланд предложил объединить усилия армии президента САР Башара Асада и свободной сирийской армии в борьбе против ИГ. Кроме того, после парижских терактов, которые произошли 13 ноября, Франция будет наращивать воз-

душные удары по позициям террористической группировки ИГ в Сирии.

Об этом по итогам переговоров с премьер-министром Великобритании Дэвидом Кэмероном сказал президент Франсуа Олланд. "Франция будет наращивать удары по террористической группировке в Сирии. Цель международного сообщества - уничтожение ИГИЛ", — заявил глава Франции. Дэвид Кэмерон, в свою очередь, предложил Франции использовать в борьбе против терроризма британскую базу на Кипре. Кроме того, французские спецслужбы и Великобритании должны вести обмен информацией для борьбы с террористической угрозой, добавил он. "Мы договорились повысить взаимодействие по вопросу обмена информацией с Францией и нашими европейскими партнерами. В особенности, мы должны делать большее для противостояния угрозе возвращения боевиков, и это требует общеевропейских усилий", — сказал Кэмерон.

ЮНИСЕФ: Более одного миллиона иракских детей страдают под властью ИГ

Международный чрезвычайный детский фонд Организации Объединенных Наций (ЮНИСЕФ) заявил, что из-за разгула терроризма в Ираке более одного миллиона иракских детей столкнулись с психологическими и физическими травмами. Представитель ЮНИСЕФ в Ираке, Хусам аль-Мусави, заявил, что "более трех миллионов иракских людей потерпели от текущих беспорядков в стране. Более одного миллиона детей живут под властью боевиков "Исламского государства" (ИГ) в Ираке". По данным Аль-Мусави, дети, живущие на подконтрольных боевикам территориях, сталкиваются с целым рядом угроз, в том числе, они подвергаются физическим и психологическим пыткам, а дети, которые были спасены из рук ИГ, проявляют признаки психологических травм. kurdistan.ru

В Курдистане стартует кампания по искоренению насилия в отношении женщин

16-дневная кампания по искоренению насилия в отношении женщин в Курдистане была запущена в четверг в Эрбиле, на конференции присутствовали активисты, международные правовые группы, должностные лица КРГ и несколько гостей из дипломатического сообщества. Конференция под названием "От мира в доме к миру во всем мире: сделать образование безопасным для всех", была проведена по случаю Международного дня борьбы за ликвидацию насилия в отношении женщин, и продлится в течение 16 дней.

Ее запуск – инициатива Высшего совета Регионального правительства Курдистана (КРГ) по делам женщин при поддержке премьер-министра КРГ, Нечирвана Барзани, и его заместителя, Кубада Талабани. Цель кампании – снижение уровня насилия в семье в отношении женщин и улучшение ситуации с правами женщин в Курдистане. Пакшан Зангана – Генеральный секретарь Высшего совета по делам женщин, сообщила, что группы КРГ и ООН в течение 16 дней планируют запустить несколько мероприятий для борьбы с гендерным насилием. "Процесс борьбы с насилием в отношении женщин в Курдистане является ежедневной задачей, а не ежегодным мероприятием," сказала она. Она подчеркнула, что после освобождения некоторых

районов от боевиков "Исламского государства" ская идеология всегда выступают против улуч-

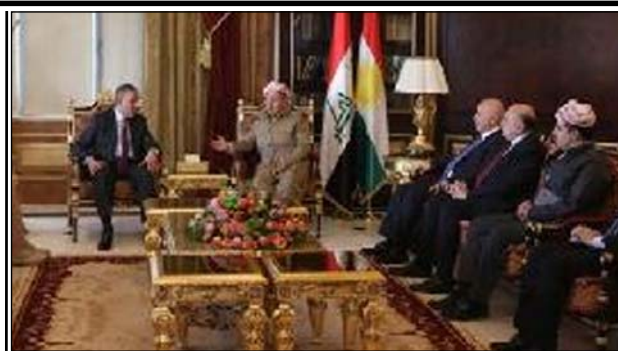

(ИГ) женский комитет помогает женщинам, пострадавшим в ходе войны. "Предоставление психологической помощи для езидских женщин является нашим приоритетом", сказала она. По ее словам, несмотря на усилия КРГ, статистика правонарушений говорит о высоком уровне детских браков, браков по принуждению, и сексуального насилия. "Насилие не является нашей судьбой, мы не приемлем насилие, и оно должно быть остановлено", добавила госпожа Зангана. В своем выступлении премьер-министр Барзани заявил, что уже восьмой год правительство Курдистана поддерживает кампанию по борьбе с насилием в курдской общине. "Мы должны сделать акцент на те препятствия, которые мешают в ликвидации гендерного насилия", сказал он.

"Террор и экстремист-

ских признаков войны. Также, по его данным, девушки, огражденные от школы, более всего подвергнуты угрозе сексуального насилия. "Одной из главных проблем гуманитарной помощи является обеспечение доступа для девочек к образованию в обеих странах войны: в Ираке и Сирии", сказал он. Согласно данным, представленным Ангусом Макки, Генеральным консулом Соединенного Королевства, "во всем мире 35 процентов женщин и девочек пережили некоторую форму физического или сексуального насилия во время их жизни. Из более чем 7,00,000,000 живущих сегодня вступили в брак детьми, 250,000,000 из них вышли замуж в возрасте до 15 лет". Он заявил, что Великобритания осознает, что нашедшие приют в Курдистане множество беженцев и перемещенных лиц, уязвимы для дальнейшего сексуального насилия.

"Курдистан достиг большого прогресса в снижении гендерного насилия в Курдистане, но, как мы все слышали сегодня, еще многое предстоит сделать. Жертвы не следует осуждать. Позор нам, если мы молчим, и если мы по-прежнему неактивны, потому что мы все должны стремиться к поддержке выживших, ввести законы, а затем реализовать их жесткими мерами, и расширить права и возможности гражданского общества...", сказал он.

Министр обороны Ирака обсудил пан освобождения Мосула с президентом Курдистана

В четверг 26 ноября министр обороны Ирака Халед аль-Обейди прибыл в столицу Курдистана, Эрбиль, чтобы обсудить операцию по освобождению Мосула с президентом Барзани. Обейди поздравил Барзани с освобождением Синджара и предложил укрепить военное сотрудничество между Эрбилем и Багдадом.

По словам курдского члена иракского парламентского комитета по безопасности и обороне, Шахавана Абдуллы, Обейди надеется увеличить военное сотрудничество Эрбиля и Багдада в освобождении Мосула.

Офис совместного командования курдско-иракских сил уже перемещен в Махмур, где работают 500 иракских офицеров.

Представитель президента США сообщил о скором прибытии в Сирию спецназа

В интервью с "CBS Face The Nation" специальный представитель президента США в глобальной антиисламистской коалиции Бретт Мак-Герк подтвердил, что очень в северную Сирию будет направлен спецназ.

По его словам, спецназ поможет создать широкую коалицию, включающую в том числе курдских сирийских бойцов "Отрядов народной самообороны" (YPG).

"Наши спецслужбы собираются быть в Северной Сирии. Их миссия – организовать свои силы на земле, силы широкой коалиции, и начать движение на Ракку", сказал Мак-Герк. "Мы не собираемся объявлять, когда это будет сделано. Очевидно, что это конфиденциальная информация. Но они придут, и они будут организовывать силы. И, на самом деле, силы, с которыми они будут работать, проделали очень успешные операции". "Мы собираемся начать наступление [на "Исламское государство" (ИГ)] и задушить их в ядре. То есть в Ираке и Сирии. И мы сделаем это за счет отрезания их 98-километрового участка границы с Турцией. Мы сделаем это, отрезав их точки сообщения между Раккой и Мосулом".

Мак-Герк приветствовал участие в войне с ИГ России, и недавнюю встречу в Вене, которая проложила политический путь для будущего Сирии.

"Мы приветствуем усилия России, направленные против ИГ. И это то, на чем мы хотим серьезно сосредоточиться. Но в Вене, в течение последних двух недель, в первые в истории и с начала этой сирийской гражданской войны четыре года назад, у нас теперь есть все игроки за столом: русские, саудовцы, иранцы, все постоянные Члены Совета Безопасности ООН.

И они договорились о дорожной карте, 18-месячной дорожной карте политического перехода", сказал Мак-Герк.

kurdistan.ru

Синдजार нуждается в \$ 100 млн.

Глава провинциального совета Ниневии Башар Кики заявил, что недавно освобожденный езидский город Синдजार (Шангал) нуждается в \$ 100 млн., чтобы обеспечить основные услуги, такие как электричество и здравоохранение, до возвращения 400 000 беженцев – как езидов, так и мусульман. В интервью "Rudaw" Кики сообщил, что посетил город впервые после освобождения района от боевиков "Исламского государства" (ИГ), и увидел "опустошенный город, который делает невозможным безопасное возвращение беженцев." "Мы уже обратились ко всем сторонам, в том числе к международным агентствам по оказанию помощи, чтобы они предоставили пожертвования или помогли нам восстановить город," сказал Кики, который возглавил провинциальную делегацию Синджара сразу после того, как пешмарга взяли этот район под свой контроль 13

ноября. Синдजार – преимущественно езидский город, по-прежнему имеет значительную мусульманскую общину, которая включает в себя и курдов, и арабов.

Регион, где расположен город, является частью так называемых "спорных территорий", статус которых оговорен в иракской конституции, и на которые претендуют и Эрбиль, и Багдад. Референдум, запланированный на 2007 год и

отложенный на неопределенный срок, должен был решить судьбу города вместе с остальными спорными районами Ирака. Исторически и политически находясь под влиянием правительства Курдистана, Синдजार является частью провинции Ниневия, столицей которой – Мосул. Более 400 000 беженцев покинули район после того, как в августе 2014 года он был захвачен террористами ИГ, учинившими там зверскую расправу с "иноверцами". Сейчас курдские и зарубежные эксперты заняты разминированием города, который отступающие боевики ИГ превратили в минное поле. Власти опасаются, что этническая напряженность между местными езидскими арабами в этом районе может перерасти в сектантские беспорядки, так как многие езиды обвиняют своих арабских соседей в сотрудничестве с ИГ и в нападениях на езидов в городе и окружающих селах.

ДИПЛОМАТ

№ 40 (331) 1-6 декабря 2015 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ
страница

В Курдистане почтили память Даниэль Миттеран

На церемонии, организованной в Эрбиле, столице Курдистана, чтобы почтить

беженцев в Турции, и заплакала. "Это был первый раз, когда я увидел иностранку, плачущую о курдах", вспоминал Барзани.

военачальникам и гражданским лицам, которые приняли участие в праздновании. Он говорил на курдском и французском языках.

Он сказал, что мадам Миттеран была бы очень рада видеть политические и социальные достижения Курдистана. Даниэль Миттеран - покойная вдова бывшего президента Франции, Франсуа Миттерана, и друг курдов.

Она поддержала курдские политические устремления, и организовала кампании помощи, когда сотни тысяч курдов бежали в горы во время геноцида "Анфаль" - военной операции иракского режима в начале 1990-х. Она умерла на 22 ноября 2011 года, в возрасте 87 в Париже. На церемонии присутствовал также представитель "Демократической партии Курдистана" (ДПК) в России, Хошави Бабакур.

память бывшей первой леди Франции, Даниэль Миттеран, выступил президент Курдистана Масуд Барзани. Он рассказал, как встретил ее в первый раз в Париже в 1992 году. Тогда он хотел поговорить с ней о курдской борьбе, а Миттеран стала рассказывать, что она видела в лагерях курдских

консул Франции в Эрбиле, Ален Гепратт также обратился к собравшимся политикам,

ДПК настаивает на замене спикера парламента Курдистана

22 ноября представители "Демократической партии Курдистана" (ДПК) и "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) обсу-

дили проблему затянувшегося политического кризиса в Курдистане и возможность решения споров с партией "Горран" ("Движение за перемены"). Как сообщает "BasNews", ПСК предложил заменить спикера парламента, вице-спикера и секретаря парламента новыми кандидатами от "Горран", а ДПК хочет увольнения спикера парламента Юсифа Мухаммада Садика. Есть также предложения, предполагающие игнорирование "Горран" и распределение их парламентских должностей между ПСК и ИСК ("Исламским союзом Курдистана"). По мнению ПСК, "Горран" следует позволить остаться в Региональном правительстве Курдистана (КРГ), если они заменят Юсифа Мухаммеда Садика другим кандидатом. Старший чиновник ДПК Али Хусейн сказал "BasNews": "ДПК утверждает, что спикер Садик не может продолжать оставаться на своем посту, потому что он не смог действовать ответственно." Курдские партии обвиняют "Горран" в организации беспорядков в провинциях Сулеймания и Халабджа в начале октября, переросших в беспорядки и приведшие к гибели людей. По мнению ДПК, этим "Горран" нарушил межпартийное соглашение по формированию совместного правительства. Руководители "Горран" заявляют, что увольнение их представителей нарушает принципы демократии. На пресс-конференции, последовавшей после встречи, премьер-министр КРГ Нечирван Барзани, который возглавлял делегацию ДПК, заявил, что ДПК и ПСК достигли нового уровня понимания.

Старший американский чиновник посетит Курдистан

Заместитель государственного секретаря США, Энтони Блинкен, прибудет в Курдистан, чтобы обсудить ключевые политические и экономические вопросы с чиновниками Регионального правительства Курдистана (КРГ). Вчера, 22 ноября, Блинкен с той же целью побывал в иракской столице. Там он встретился с национальными и провинциальными чиновниками, а также с высокопоставленными военными чиновниками США, чтобы обсудить текущую поддержку иракской армии и народным мобилизационным силам в кампании против "Исламского государства" (ИГ). Сегодня Блинкен прибудет в Эрбиль. Здесь он, как ожидается, продолжит обсуждение усилий США по поддержке пешмерга и для решения гуманитарного кризиса беженцев.

Allah rəhmət eləsin!

"Diplomat" qəzetinin idarə heyəti və Tahir Süleyman, Nəriman Əyyub, Ramiz Qəmbər, Siyabən müəllim, Kərəm müəllim, Vəli müəllim, Yusif müəllim, Xəlid müəllim, Azər müəllim, İbrahim müəllimin atası

Yusif Meydan oğlu Bədiyevin

vəfatından kədərli xəbərlərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir və Allahdan səbr diləyirlər.

Возвращающегося с синджарского фронта президента Барзани встретили овациями

В воскресенье 22 ноября президент Иракского Курди-

стана Масуд Барзани, лично командовавший операцией по освобождению езидского города Синджар (Шангал) от боевиков "Исламского государст-

ва" (ИГ), вернулся в Эрбиль. В Дохуке его с почестями встречали езиды, размещенные в местных лагерях беженцев, и местные жители. Люди ждали кортежа президента несколько часов, превратив встречу в праздник победы.

В интервью СМИ граждане Курдистана говорили о своей благодарности и уважении к президенту. Среди встречавших были и недавно побывав-

шие в Москве исполняющий обязанности Мира езидов Ирака и всего мира, и.о. председателя Духовного совета езидов Хазим Тахсин Саид, и глава совета Баба Шейх. Представители езидского руководства назвали Масуда Барзани единственным человеком, способным контролировать ситуацию в Ираке. Они благодарили его за сдержанное слово - освобождение Синджара, и просили выволить остающихся в руках террористов ИГ езидских женщин и детей.

КРГ планирует экспорт природного газа

Наряду с экспортом нефти на международные рынки энергоносителей, Региональное правительство Курдистана (КРГ) представило планы по добыче и экспорту природного газа. Депутат парламента Курдистана Горран Азад рассказал, что начато производство до 330 миллионов кубических метров природного газа ежедневно через "Dana Gas Company". КРГ стремится подписать соглашение по добыче природного газа с несколькими между-

народными компаниями. Это будет способствовать увеличению производства природного газа в Курдистане до 500 млн. куб. м в сутки, в том числе 200 миллионов кубических метров для электростанций внутри Курдистана. На прошлой неделе, выступая на 7-м ежегодном саммите Атлантического Совета по вопросам энергетики и экономики в Стамбуле, министр природных ресурсов КРГ Ашти Хаврами подтвердил, что в следующем году Курдистан начнет

экспорт природного газа. "Наш потенциал экспорта газа повысится до 20 миллиардов кубических метров в сутки к 2019 году," заявил Хаврами. Заместитель начальника парламентского комитета по вопросам газа и нефти Дильшад Шаабан сказал, что в будущем КРГ сможет удовлетворить 30% газовых потребностей Европейского Союза. По оценкам, Иракский Курдистан обладает 3,6 трлн. кубометров запасов природного газа. kurdistan.ru

ТӘСІСЧІ ВӘ БАШ РЕДАКТОР:

ТАНІР СҮЛЕЙМАН

İMTİYAZ Ü SERNİVİSAR:

ТАНІР СІЛЕМАН

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

ТАХІР СУЛЕЙМАН

Tel: +994 50 352-33-18

Xüsusi müxbirlər:

Ramiz Qərib,

Tariyel Cəlil

Региональный корреспондент:

Усуб Тейфур

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Ünvan: Bakı şəhəri Az1040, küçə S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnîsan: Bakû Az1040, soqaq S.Mêhmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку Az1040, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılıb səhifələnilib və "Mətbuat" mətbəəsində çap olunmuşdur. e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500